

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Η ανάπτυξη του κλάδου ιχθυοκαλλιέργειών στην Ελλάδα»

Σπουδαστές

Κόκκαλη Λαμπρινή Α.Μ.12827

Προδρομίτη Ευστρατία Α.Μ. 12862

Επιβλέπων

Αρνής Νικόλαος

Πρέβεζα, 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	σελ.5
ABSTRACT.....	σελ.6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	σελ.8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.....	σελ.10
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
1.1. Εισαγωγή.....	σελ.10
1.2 Ιστορική αναδρομή κλάδου ιχθυοκαλλιιεργειών και οι λόγοι ανάπτυξης του.....	σελ.11
1.3 Η Ελλάδα ιδανικός τόπος για υδατοκαλλιέργειες..	σελ.14
1.4 Ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια.....	σελ.16
1.5 Οικονομικά στοιχεία.....	σελ.20
1.6 Ένας δυναμικός κλάδος της ελληνικής οικονομίας.....	σελ.22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	σελ.26
Οι Ελληνικές εταιρίες, η παραγωγή και τα προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας.....	σελ.26
2.1 Παραγωγή ιχθυοκαλλιιεργειών στην Ελλάδα.....	σελ.26
2.2 Τα κυριότερα προϊόντα της Ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας.....	σελ.27
2.3 Παρουσίαση επιχειρήσεων του κλάδου.....	σελ.29
2.3.1 Νηρέυς.....	σελ.30

2.3.2 Σελόντα.....σελ.33	σελ.33
2.3.3 Δίας.....σελ.36	σελ.36
2.3.4 Γαλαξίδι.....σελ.38	σελ.38
2.3.5 Ανδρομέδα.....σελ.40	σελ.40
2.3.6 Ελληνικές ιχθυοκαλλιέργειες ΑΒΕΕ.....σελ.43	σελ.43
2.3.7 Γράμμος.....σελ.45	σελ.45
2.3.8 Ορλιάς.....σελ.46	σελ.46
2.3.9 Κιρφίς.....σελ.47	σελ.47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....σελ.48	σελ.48
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ FAO-FEAP.....σελ.48	σελ.48
3.1 Η ιχθυοκαλλιέργεια ως αδύναμος κλάδος λόγω τραπεζικών δανείων.....σελ.48	σελ.48
3.2 Οι συγχωνεύσεις των μεγαλύτερων εταιριών ιχθυοκαλλιέργειας ΔΙΑΣ-ΣΕΛΟΝΤΑ-ΝΗΡΕΥΣ.....σελ.52	σελ.52
3.3 Οι εξαγωγές ιχθυοκαλλιέργειας.....σελ.60	σελ.60
3.4 Η πρωτιά της Τουρκίας στην ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια.....σελ.65	σελ.65
3.4.1 Ανατροπή των παραπάνω γεγονότων από στοιχεία FEAP.....σελ.68	σελ.68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....σελ.72	σελ.72
4.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....σελ.72	σελ.72
4.2 Παρουσίαση αποτελεσμάτων.....σελ.74	σελ.74
4.2.1 Εταιρία Νηρεύς.....σελ.74	σελ.74
4.2.2 Εταιρία Σελόντα.....σελ.76	σελ.76

4.2.3 Εταιρία Γαλαξίδι.....σελ.77
4.2.4 Εταιρία Δίας.....σελ.78
4.2.5 Εταιρία Ανδρομέδα.....σελ.79
4.3 Προοπτικές του κλάδου ιχθυοκαλλιιεργειών.....σελ.82
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ.84
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ.85

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1:Εταιρίες ιχθυοκαλλιιεργειας έτος (2012-2013.....σελ.21
Πίνακας 2: Επιχειρήσεις ανά νομόσελ.29
Πίνακας 3:Οικονομικά μεγέθη εταιριών.....σελ.58
Πίνακας 4:Εξαγωγές τσιπούρας και λαβρακιού από Ελλάδα και Τουρκία.....σελ.67
Πίνακας 5:Αύξηση παραγωγής τσιπούρας.....σελ.70
Πίνακας 6:Αύξηση παραγωγής λαβρακιού.....σελ.71
Διάγραμμα 1:Εξέλιξη παραγωγής ιχθυοκαλλιιεργειας..σελ.62
Διάγραμμα 2:Πωλήσεις μεγαλύτερων ιχθυοκαλλιιεργειών.....σελ.63
Διάγραμμα 3:Εξαγωγές τσιπούρας-λαβρακιού 2014.....σελ.64

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο κλάδος των ιχθυοκαλλιιεργειών αποτελεί αδιαμφισβήτητα έναν ιδιαίτερα αναπτυσσόμενο επιχειρηματικό κλάδο στην Ελλάδα, με αξιοσημείωτη ανάπτυξη, γιατί η χώρα μας διαθέτει πολλούς κατάλληλους υδατικούς πόρους (λίμνες, λιμνοθάλασσες, κλειστούς κόλπους και διάφορα παθογενή εδάφη ακατάλληλα για άλλες χρήσεις) καθώς και ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες. Σήμερα, ο κλάδος όχι μόνο καλύπτει της ανάγκες της χώρας, αλλά συμβάλει στην Ελληνική οικονομία και στη σημαντική συνεισφορά στο ΑΕΠ και στο εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας, προσφέροντας ταυτόχρονα πολλές θέσεις εργασίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι το διάστημα 2008-2012, ο κλάδος των ιχθυοκαλλιιεργειών, με δυναμικότερο τομέα στις μονάδες υδατοκαλλιιεργειας και στις εξαγωγές ψαριών σε άλλες χώρες καταγράφουν μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής 9,2%.

Αν και η επικρατούσα στην Ελλάδα και την Ευρώπη οικονομική κρίση, έχει σαφέστατα επηρεάσει τον κλάδο, τόσο σε οικονομικό όσο και σε αναπτυξιακό επίπεδο, εντούτοις ο κλάδος των ιχθυοκαλλιιεργειών είναι ένας από τους λίγους τομείς -εν μέσω δημοσιονομικής κρίσης- ο οποίος συνεχίζει να αναπτύσσεται, να πραγματοποιεί επενδύσεις και να προσφέρει θετικά αποτελέσματα στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας.

Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι, παρά το δυσμενές οικονομικό και φορολογικό περιβάλλον, ο τομέας των ιχθυοκαλλιιεργειών συμβάλλει σημαντικά στο οικονομικό περιβάλλον της χώρας, δημιουργώντας όλο και περισσότερα νέα προϊόντα και υπηρεσίες, και συνεισφέροντας στην αναγκαία ανάκαμψη και στην αύξηση των δημοσίων εσόδων.

ABSTRACT

The fish farming industry is undeniably a highly growing business sector in Greece because our country has many suitable sources (lakes close colpes, and various pathogenic territories unsuitable for other uses and o favorable climate agreements. Today the industry not only meets the needs of the country but help Greek economy and the important contribution in Gross domestic Product (GDP) and the trade balance of Greece, while offering many jobs. It is worth noting that the space 2008-2012 industry aquaculture with dynamic sector in aquaculture units and in fish exports to other countries register an average annual rate of change 9,2%.

Although prevailing in Greece and Europe economic crisis has clearly affected the industry both economic and the development level, however the fish farming industry is one of the few areas amid financial crisis that continues to grow invest and provide positive results in all Greek economy.

Therefore it is understood that despite the challenging economic and fiscal environment, the fish farming sector contributes significantly to the country's economic environment, creating more and more new products and services and contributing to the necessary recovery and increased public revenues.

As the fish farming industry is characterized by strong export activity and investment in research and development in this graduation perform or financial analysis of two of the largest companies which keep their financial statements according financial reporting standards in order to determine their economic progress in

the years 2012 - 2014 environment is directly affected by the new economic downturn.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Ηπείρου, και έχει ως θέμα την «Η ανάπτυξη του κλάδου ιχθυοκαλλιέργειών στην Ελλάδα». Οι ιχθυοκαλλιέργειες στην Ελλάδα, αποτελούν έναν ιδιαίτερα αναπτυσσόμενο κλάδο, καθώς μέσω των μονάδων υδατοκαλλιέργειών και την διεθνή αγορά τους ενισχύουν την συνολική παραγωγή. Έχει διαπιστωθεί ότι οι ιχθυοκαλλιέργειες αποτελούν έναν επίκαιρο τομέα των σύγχρονων οικονομιών, ο οποίος συμβάλλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας, στην αύξηση της παραγωγικότητας και την δημιουργία θέσεων εργασίας.

Με σκοπό την πληρέστερη ανάλυση του κλάδου των ιχθυοκαλλιέργειών, η εργασία χωρίζεται σε τέσσερα κεφάλαια, το καθένα από τα οποία, περιέχει όλα εκείνα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται, για μία τεκμηριωμένη και ορθά δομημένη ανάλυση του θέματος.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας αναφέρονται ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία για τον κλάδο των ιχθυοκαλλιέργειών στην Ελλάδα, δίνοντας έμφαση στον εξαγωγικό προσανατολισμό και τον τζίρο των επιχειρήσεων, καθώς και για ποιο λόγο είναι σημαντικός ο κλάδος στη χώρα.

Το δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας πλαισιώνει το θέμα στις ελληνικές εταιρίες ιχθυοκαλλιέργειας, καθώς στην παραγωγή της και στο προϊόντα της.

Το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας πλαισιώνεται στο ότι ο κλάδος είναι αδύναμος λόγω τραπεζικών δανείων και στις συγχωνεύσεις μεταξύ των μεγαλύτερων εταιριών, καθώς και στις εξαγωγές.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας παρατίθεται οι ισολογισμοί των εταιριών και οι προοπτικές του κλάδου, καθώς και στα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε από την έρευνα της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο «υδατοκαλλιέργειες» εννοούμε την ελεγχόμενη εκτροφή υδροβίων οργανισμών, δραστηριότητα που άρχισε πριν το 5000 π.Χ. Οι υδατοκαλλιέργειες σε συνδυασμό με την γεωργία και την κτηνοτροφία αποτελούν τον άξονα της πρωτογενούς παραγωγής και παρουσιάζουν μετά το 1950, αξιόλογη εξέλιξη σε όλα τα επίπεδα της παραγωγικής διαδικασίας.

Η λέξη «ιχθυοτροφείο» στα πρώτα χρόνια εμφάνισής του ονομαζόταν διβάρι, ή βιβάρι, ή γιβάρι, φέρεται οποιαδήποτε εγκατάσταση στην οποία επιχειρείται ιχθυοκαλλιέργεια.

Θέλοντας να δώσουμε έναν ορισμό για να βρεθούμε πιο κοντά στην έννοια της ιχθυοκαλλιέργειας μπορούμε να πούμε ότι η ιχθυοκαλλιέργεια είναι η ανάπτυξη και η καλλιέργεια οργανισμών (ζώων και φυτών) σε αλμυρό, υφάλμυρο και γλυκό νερό και αποβλέπει στην εξασφάλιση αλιευτικών προϊόντων υψηλής θρεπτικής υγιεινής και οικονομικής σημασίας. Πιο συγκεκριμένα εννοούμε την ελεγχόμενη εκτροφή ψαριών, δραστηριότητα που εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο εκτροφής υδρόβιων οργανισμών, τις υδατοκαλλιέργειες.

Είναι ένας τομέας που παρουσιάζει δυνατότητες ανάπτυξης γιατί η χώρα μας διαθέτει πολλούς κατάλληλους υδατικούς πόρους

(λίμνες, λιμνοθάλασσες, κλειστούς κόλπους και διάφορα παθογόνοι εδάφη ακατάλληλα για άλλες χρήσεις), καθώς και ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες. Επιπλέον, με καλλιέργεια μπορούν να παραχθούν είδη που έχουν υψηλή εμπορική αξία, γιατί η προσφορά τους από την αλιεία είναι μικρή σε σχέση με τη ζήτηση που υπάρχει γι' αυτά και περιλαμβάνουν πολλούς κλάδους που έχουν αναπτυχθεί σε άλλες χώρες είτε σε εμπορικό είτε σε ερευνητικό επίπεδο.

Η υδατοκαλλιέργεια μπορεί να ασκήσει είτε σαν ανεξάρτητη δραστηριότητα, για την παραγωγή εμπορεύσιμων προϊόντων, είτε σαν εξαρτημένη δραστηριότητα, για την επίτευξη άλλων σκοπών ή για την αξιοποίηση, ευνοϊκών συνθηκών που δημιουργούνται από άλλες δραστηριότητες, είτε τέλος σαν μέρος ενός συμπλέγματος δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν η μία την άλλη.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ

Αν και οι μαρτυρίες για την ύπαρξη των υδατοκαλλιιεργειών ξεκινάνε από το 333 π.Χ. (πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές στην Μυτιλήνη), τα τελευταία τριάντα χρόνια, οι υδατοκαλλιιεργειες αναπτύσσονται με ετήσιο ρυθμό που υπερβαίνει το 10% κατά μέσο όρο, σε παγκόσμιο επίπεδο. Μάλιστα, τα τελευταία δέκα χρόνια ο ρυθμός ανάπτυξης της συγκεκριμένης δραστηριότητας άγγιξε ακόμα και το 12%, ποσοστό όμως που δεν φαίνεται να συνεχίζεται στο μέλλον, καθώς η βιομηχανία ήδη αντιμετωπίζει προβλήματα λόγω της μεγάλης αύξησης της παραγωγής,

και της μείωσης της τιμής των παραγόμενων ειδών αλλά παρουσιάζουν μία ιδιαίτερη επιχειρηματική δυναμικότητα.

Αν και η ιδέα εκτροφής αλιευμάτων είναι σχετικά παλιά, εντούτοις η ιστορία των εντατικών υδατοκαλλιέργειών είναι σχετικά πρόσφατη. Οι υδατοκαλλιέργειες στη Μεσόγειο είναι μία δραστηριότητα η οποία χάνεται στο βάθος της ιστορίας των μεσογειακών πολιτισμών. Για παράδειγμα, από αναπαραστάσεις σε αγγεία του Ετρουσκικού πολιτισμού (Ιταλία, 6^{ος} αιώνας π.Χ.) φαίνονται καλλιέργειες ψαριών στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Ανάλογα ευρήματα έχουν βρεθεί και σε ελληνικά αγγεία του 5^{ου} αιώνα π.Χ. και αφορούν στην καλλιέργεια οστράκων. Κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο, οι υδατοκαλλιέργειες γνωρίζουν μία ιδιαίτερη ανάπτυξη. Σε περιορισμένες περιοχές των ιταλικών ακτών κρατούνται και εκτρέφονται τσιπούρες, κέφαλοι, στρείδια και άλλα είδη.

Για ένα άγνωστο αίτιο οι υδατοκαλλιέργειες βρίσκονται σε μία φθίνουσα κατάσταση, και σχεδόν εξαφανίζονται στο τέλος της ρωμαϊκής περιόδου. Η ανάκαμψη των υδατοκαλλιέργειών γίνεται πολύ αργότερα, περίπου το 12^ο αιώνα μ.Χ. Στην περίοδο αυτή, παρατηρείται μία έξαρση στις ιχθυοκαλλιέργειες ψαριών γλυκού νερού. Αυτή η έξαρση, φαίνεται να σχετίζεται άμεσα με τη θρησκευτική αντίληψη της μη κατανάλωσης κρέατος κατά την Παρασκευή.

Οι υδατοκαλλιέργειες όπως τις γνωρίζουμε σήμερα έχουν μία σχετικά πρόσφατη ιστορία, η οποία ξεκινά μόλις τα τελευταία

30 χρόνια (περίπου δεκαετία του '70). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, το 1993 οι ιχθυοκαλλιέργειες στην Ελλάδα παρήγαγαν 11.500 τόνους ιχθύων, ενώ το 1999 η παραγωγή έφτασε τους 40.000 τόνους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 350%. Σημαντική επίσης υπήρξε και η αύξηση των οστρακοκαλλιιεργειών, οι οποίες από 16.700 τόνους το 1993 έφτασαν τους 28.000 τόνους το 1999. Αν και η καλλιέργεια των ειδών του γλυκού νερού γνώρισε επίσης μία αύξηση της παραγωγής, εντούτοις η αύξηση αυτή δεν υπήρξε τόσο σημαντική.

Από τα στοιχεία τα οποία παραθέτουν οι ίδιες οι μονάδες ιχθυοκαλλιιεργειών, ο όγκος παραγωγής φτάνει σήμερα τους 100.000 τόνους. Η Ελλάδα παράγει κυρίως τσιπούρα και λαβράκι σε ποσοστά που υπερβαίνουν το 50% της συνολικής μεσογειακής παραγωγής. Επισημαίνεται ότι, ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτής της παραγωγής, ιδιαίτερα της παραγωγής λαβρακιού, εξάγεται.

Με τις νέες διατάξεις που αφορούν στην εμπορία και στη διάθεση των αλιευμάτων, αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια ένας ιδιαίτερα δυναμικός επιχειρηματικός κλάδος, αυτός της μεταποίησης. Στην μεταποίηση καταλήγουν αλιεύματα, τα οποία προέρχονται είτε από το χώρο της αλιείας είτε από τις υδατοκαλλιέργειες. Αν και οι μεγάλες μονάδες μεταποίησης στην Ελλάδα δεν έχουν περισσότερα από 20 χρόνια ζωής, εντούτοις μετέχουν ενεργά στην επιχειρηματική ζωή της χώρας.

Λόγοι ανάπτυξης του κλάδου:

- ❖ **Η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού.** Σήμερα στον πλανήτη ζουν πάνω από 6 δισεκατομμύρια άνθρωποι, αριθμός ο οποίος αυξάνεται κατά 100 εκατομμύρια τον χρόνο. Από την άλλη πλευρά τα ψάρια της ελεύθερης αλιείας,

συνεχώς μειώνονται. Άρα, η ανάπτυξη των ιχθυοκαλλιιεργειών αποτελεί το μόνο μέσο για την εξασφάλιση της ποσότητας των ιχθυηρών που απαιτεί η παγκόσμια κατανάλωση,

- ❖ **Η ρύπανση των ωκεανών, λιμνών, και ποταμών.** Η περιβαλλοντική υποβάθμιση των περιοχών που ζουν και αναπτύσσονται τα ψάρια και τα υπόλοιπα θαλασσινά είδη, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα, όχι μόνο στην αναπαραγωγή τους, αλλά και στην ποιότητα και την καθαρότητα τους. Έτσι πολλές φορές αλιεύονται ψάρια, τα οποία είναι ακατάλληλα για τον άνθρωπο.
- ❖ **Η συνεχής αύξηση της ζήτησης σε ιχθυηρά.** Το γεγονός ότι αυτά αποτελούν τον πλέον υγιεινή τροφή, έχει συμβάλει στη θεαματική αύξηση της κατανάλωσης τους ενώ σε πολλές περιπτώσεις έχει αντικαταστήσει το κόκκινο κρέας.

1.3 Η ΕΛΛΑΔΑ ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΓΙΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Η Ελλάδα είναι πρωτοπόρος στην εντυπωσιακή ανάπτυξη της Μεσογείου στον τομέα ιχθυοκαλλιιεργειών. Η χώρα μας έχει πολλά πλεονεκτήματα που ευνοούν την ανάπτυξη των υδατοκαλλιιεργειών όπως:

- Πολλά και αξιόλογα νερά (θάλασσες, λιμνοθάλασσες, ποτάμια, πηγές)
- Ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες για καλλιέργεια τόσο θερμόφιλων όσο και ψυχρόφιλων ειδών.

➤ Γεωθερμικά νερά για ανέδοξη θέρμανση.

Ας εκμεταλλευτούμε λοιπόν σωστά όλα αυτά τα πλεονεκτήματα και ας εγκαταλείψουμε την ιδέα της εισαγωγής άγνωστων για τον τόπο ειδών που σίγουρα θα δημιουργήσουν ζημιά στα οικοσυστήματα που σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να είναι μη αναστρέψιμη. Πρέπει να διδασκόμαστε όχι μόνο από τα καλά που κάνουν οι ξένοι, αλλά και από τα σφάλματά τους, αφού πολλά από τα είδη αυτά έχουν εισαχθεί και καλλιεργούνται σε άλλες χώρες με όλες τις επακόλουθες συνέπειες.

Η Ελλάδα θεωρείται ιδανικός τόπος για θαλασσοκαλλιέργεια λόγω των απόκρημνων ακτών και των νησιών που διαθέτει. Η θάλασσά της είναι λιγότερο μολυσμένη από άλλες χώρες και έτσι προσφέρονται καλές συνθήκες εκτροφής. Διαθέτει ακόμα βαθιά νερά και υποθαλάσσια ρεύματα κοντά στην ακτή. Οι ελληνικές θάλασσες μπορούν να χρησιμοποιηθούν τρεις επιπλέον μήνες για την ωρίμανση ψαριών σε σχέση με άλλες περιοχές αφού η θερμοκρασία της κυμαίνεται στους 26 - 28 βαθμούς (C) το καλοκαίρι και 14 - 16 βαθμούς (C) το χειμώνα.

Στην Ελλάδα η σύγχρονη υδατοκαλλιέργεια άρχισε το 1951 με την ίδρυση του πρώτου Κρατικού Ιχθυογεννητικού Σταθμού κοντά στις πηγές του ποταμού Λούρου, όπου αρχικά γινόταν μόνο εκκόλαψη γονιμοποιημένων αβγών πέστροφας που εισάγονταν από το εξωτερικό. Την ίδια δεκαετία στήθηκαν και οι πρώτες οστρακοκαλλιέργειες. Το 1965 ιδρύθηκε και δεύτερος Κρατικός Ιχθυογεννητικός Σταθμός στην Έδεσσα. Σκοπός των σταθμών αυτών είναι να παράγουν γόννο πέστροφας και να τον χορηγούν δωρεάν σε

νέους καλλιεργητές καθώς και σε άλλους που δεν έχουν τη δυνατότητα να παράγουν μόνοι τους,

να παρέχουν οδηγίες να κάνουν εμπλουτισμούς λιμνών και ποταμών, να εκπονούν ερευνητικά προγράμματα σχετικά με την διατροφή, την εκτροφή, και την αναπαραγωγή της πέστροφας και άλλων ειδών του γλυκού νερού.

Οι πρώτες επιχειρήσεις εκτροφής ψαριών στη θάλασσα εμφανίστηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Το 1986 ο κλάδος αριθμούσε 12 εταιρίες, το 1993 162, το 1994 έφτασε τις 180, το 1999 τις 270 ενώ το 2010 λειτουργούσαν 245.

Ο κλάδος ιχθυοκαλλιεργειών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους της Ελληνικής οικονομίας ο οποίος έχει σημαντικές προοπτικές περαιτέρω ισχυροποίησής του ακολουθώντας τη γενικότερη τάση που υπάρχει παγκοσμίως όπως αποτυπώθηκε σε παλαιότερη μελέτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τροφίμων. Ο κλάδος ιχθυοκαλλιεργειών στην Ελλάδα αντιπροσωπεύει το 0,20% του Α.Ε.Π , ενώ αποτελεί τον 2^ο σε εξαγωγές ελληνικό κλάδο, καθώς εξάγεται το 77% συνολικής παραγωγής με την αξία να φτάνει τα 300 εκατ. ετησίως.

1.4 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Η ιχθυοκαλλιέργεια στη χώρα μας εμφανίζεται τη δεκαετία του 1980 και αφορά δύο είδη: την τσιπούρα και το λαβράκι. Η ανάπτυξη όμως του κλάδου έρχεται σταδιακά. Στην αρχή λειτούργησαν τρεις μονάδες, ενώ στα τέλη της δεκαετίας λειτουργούσαν τριάντα.

Η κοσμογονία για τον κλάδο έρχεται αργότερα και, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το 2001 στον ελλαδικό χώρο λειτουργούσαν 290 μονάδες που παρήγαν 65.000 τόνους τσιπούρας και λαβρακίου, όπως και 41 ιχθυογεννητικοί σταθμοί με παραγωγή 240 εκατ. τεμαχίων γόνου των δύο ψαριών. Η παγκόσμια βιομηχανία ιχθυοκαλλιιεργειών παράγει 36 εκατ. τόνους ψαριών και οστρακοειδών με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 50 δισ. ευρώ και αναπτύσσεται την τελευταία δεκαετία με ρυθμούς αύξησης της τάξεως του 10%. Πολύ σημαντική αύξηση, τη στιγμή που η βιομηχανική παραγωγή κρέατος αυξάνεται με ρυθμούς της τάξης του 2,8%. Στις ΗΠΑ ήδη το 50% της κατανάλωσης φρέσκων και κατεψυγμένων θαλάσσιων προϊόντων προέρχεται από καλλιέργειες και αρκετοί είναι αυτοί που εκτιμούν ότι το 2030 η ιχθυοκαλλιέργεια θα καλύπτει το μεγαλύτερο κομμάτι της κατανάλωσης ψαριών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η κατά κεφαλήν κατανάλωση ψαριών σε παγκόσμιο επίπεδο διπλασιάζεται τα τελευταία 50 χρόνια. Η ζήτηση λοιπόν γι' αυτό το είδος τροφής έχει αυξηθεί ενώ η προσφορά έχει μειωθεί, με αποτέλεσμα η τιμή των «άγριων» ψαριών να αυξάνεται σημαντικά. Η εντατική αλιεία σε παγκόσμιο επίπεδο έχει προκαλέσει την εξαφάνιση ή τη μείωση ως και του 90% του πληθυσμού πολλών ψαριών. Αυτό το κενό προσπαθεί να καλύψει η παγκόσμια ιχθυοκαλλιέργεια, η οποία επέφερε δύο σημαντικές αλλαγές στη βιομηχανία των θαλάσσιων ειδών: σταθερότητα στην προμήθεια και χαμηλότερες τιμές.

Στη χώρα μας μάλιστα οι προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου είναι ιδιαίτερα ευοίωνες καθώς καταναλώνουμε περίπου 18 κιλά ψάρι, όπως στις αγροτικές καλλιέργειες αναπτύχθηκαν μηχανισμοί και τεχνολογίες που έκαναν τα σπαρτά πιο ανθεκτικά, έτσι και στις ιχθυοκαλλιέργειες γίνεται προσπάθεια οι επιχειρήσεις να παράγουν ψάρια βελτιώνοντας τα γνωρίσματά τους, όπως η αντοχή τους σε αρρώστιες, ο ρυθμός ανάπτυξης και η γονιμότητά τους.

Μέχρι και σήμερα ο τρόπος παραγωγής των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας στηρίζεται στον αρχέγονο τρόπο Γενετικής. Δηλαδή η επιλογή για ψάρια-γεννήτορες γίνεται με εμπειρικό τρόπο. Επιλέγονται τα καλύτερα ψάρια για διασταύρωση, αλλά σε αυτή την περίπτωση δεν είναι ελεγχόμενο το γενετικό υλικό. Επίσης ως γεννήτορες χρησιμοποιούνται και «άγρια» ψάρια της θάλασσας.

Ενδεικτικά, μια και η Ελλάδα πρωτοπορεί στα θέματα των υδατοκαλλιέργειών, είναι δυνατό ν' αναφερθεί η έρευνα των επιστημόνων του Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας Κρήτης (ΙΘΑΒΙΚ) οι οποίοι έχουν ήδη αρχίσει να συλλέγουν, δειγματοληπτικά, τσιπούρες που ζουν στο ανοιχτό πέλαγος και επιλέγουν, σύμφωνα με αναλύσεις DNA και μεθόδους της βιοτεχνολογίας, εκείνες με τα καλύτερα γονίδια. Για τα πειράματά τους, επέλεξαν αυτό το είδος ψαριού, μια και η χώρα μας έχει σήμερα τη μεγαλύτερη παραγωγή τσιπούρας, από ιχθυοκαλλιέργειες.

Μια και το ΙΘΑΒΙΚ κατέχει πολύ καλά την τεχνογνωσία στις ιχθυοκαλλιέργειες και βρίσκεται πάντα σε πολύ καλή σχέση με την αγορά με το πείραμα αυτό, θα δώσει τη δυνατότητα στους ιχθυοκαλλιεργητές μας να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί, αφού

οι δικές τους τσιπούρες θα αναπτύσσονται πολύ πιο γρήγορα, θα έχουν περισσότερες αντοχές και μεγαλύτερη εμπορικότητα.

Οι ερευνητές συγκέντρωσαν περισσότερες από 100 τσιπούρες, που ζουν ελεύθερες στο Κρητικό Πέλαγος. Έγινε μαζική διασταύρωσή τους και παρακολουθούν, πλέον, με λεπτομέρειες την εξέλιξη των γόνων, των ψαριών δηλαδή που γεννήθηκαν. Το επόμενο βήμα ήταν η ανάλυση του DNA τόσο των γονιών όσο και των απογόνων τους. Στόχος ήταν να βρεθούν τσιπούρες που έχουν γεννήσει εκείνα τα ψάρια αυτά που αναπτύσσονται ταχύτερα.

Οι επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από τις μεγάλες επιχειρήσεις και οι συνεργασίες και εξαγορές που έχουν επιτευχθεί, δημιουργούν μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης και προσδίδουν στον κλάδο νέα δυναμική. Από το σύνολο της ελληνικής παραγωγής, το 70% των ψαριών εξάγεται, ενώ μόλις το 30% καταναλώνεται στην εγχώρια αγορά. Κυριότερος πελάτης των ελληνικών επιχειρήσεων ήταν και παραμένει η Ιταλία, ενώ τα τελευταία χρόνια έγιναν προσπάθειες, οι οποίες βρίσκονται σε καλό δρόμο, για το άνοιγμα και άλλων αγορών σε χώρες της Ευρώπης και Ασίας. Στις υδατοκαλλιέργειες απασχολούνται 10.000 άτομα.

Οι αυξημένες επιδόσεις στον παραγωγικό τομέα είχαν αντίκτυπο και στα οικονομικά αποτελέσματα. Όπως αναφέρεται στην έρευνα της ICAP, τα συνολικά καθαρά κέρδη των πέντε πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων του κλάδου ήταν, για το 1998, περίπου 11.738.811 ευρώ (4 δισ. δραχμές), ενώ οι τρεις πρώτες επιχειρήσεις αποκόμισαν το μεγαλύτερο κομμάτι των κερδών περίπου 9.391.049 ευρώ (3,2 δισ. δραχμές). Την ίδια χρονιά, ο συνολικός τζίρος του κλάδου ξεπέρασε

τα 117.388.114 ευρώ (40 δισ. δραχμές). Το 1997, τα καθαρά κέρδη έφθασαν τα 29.347.028 ευρώ (10 δισ. δραχμές), αυξάνοντας τις προσδοκίες των επιχειρήσεων για το 1998. Κυριότερος πελάτης των ελληνικών επιχειρήσεων ήταν και παραμένει η Ιταλία, ενώ τα τελευταία χρόνια έγιναν προσπάθειες, οι οποίες βρίσκονται σε καλό δρόμο, για το άνοιγμα και άλλων αγορών, σε χώρες της Ευρώπης και Ασίας.

Οι επενδύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια από τις μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και οι συνεργασίες και εξαγορές που έχουν επιτευχθεί, δημιουργούν άλλες προοπτικές ανάπτυξης και προσδίδουν στον κλάδο νέα δυναμική. Αν, μάλιστα, οι ελληνικές επιχειρήσεις προχωρήσουν και στην καλλιέργεια νέων ειδών, κάτι που είναι στα άμεσα σχέδια των περισσότερων, το 40% της ευρωπαϊκής αγοράς, που κατέχουν σήμερα οι Έλληνες επιχειρηματίες, θα αυξηθεί σημαντικά.

1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Η παγκόσμια παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού ιχθυοκαλλιέργειας, από 1.000 τόνους το 1985, έφτασε τους 300.000 τόνους το 2009. Η Ελλάδα υπήρξε πρωτοπόρος στην προσπάθεια αυτή, παίζοντας από την αρχή ηγετικό ρόλο στην ταχεία ανάπτυξη και επιτυχία του κλάδου της Μεσογειακής Ιχθυοκαλλιέργειας.
- Σήμερα η Ελλάδα είναι αδιαμφισβήτητα ο παγκόσμιος ηγέτης στην παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού ιχθυοκαλλιέργειας, με συνολικό όγκο παραγωγής 120.000 τόνους το 2012 που αντιστοιχεί περίπου στο 40% της παγκόσμιας παραγωγής.

Ανάπτυξη του κλάδου Ιχθυοκαλλιέργειών στην Ελλάδα

- Ο κλάδος της μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας, με 32 χρόνια δημιουργικής παρουσίας (1981 - 2013) αποτελεί τον πλέον εξωστρεφή παραγωγικό κλάδο της Ελλάδας:
- Ο ετήσιος τζίρος των εξαγωγών της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας ξεπέρασε το 2012 τα 400 εκατομμύρια ευρώ.
- Πάνω από 80% της συνολικής παραγωγής τσιπούρας και λαβρακιού ιχθυοκαλλιέργειας εξάγεται.
- Τσιπούρα και Λαβράκι ιχθυοκαλλιέργειας αποτελούν το πρώτο τρόφιμο που εξάγει η Ελλάδα με βάση την αξία και τον όγκο.
- Ο κλάδος της Μεσογειακής Ιχθυοκαλλιέργειας στην Ελλάδα προσφέρει εργασία σε περίπου 18.000 άτομα.

Πίνακας 1: Εταιρίες ιχθυοκαλλιέργειας (ΕΤΟΣ 2012-2013)

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Ενεργές (σε λειτουργία)	65 εταιρείες	
Απασχόληση	10.000 εργαζόμενοι	Άμεσα εργαζόμενοι
	8.000 εργαζόμενοι	Έμμεσα εργαζόμενοι
Κύκλος Εργασιών	600.000.000 €	0,38% του ΑΕΠ
Επενδύσεις	540.000.000 €	Επενδυμένο κεφάλαιο
Εξαγωγές	400.000.000 €	<ul style="list-style-type: none">• 1ος εξαγωγέας του κλάδου τροφίμων• 3,2% του συνόλου των εξαγωγών της χώρας• 25% του συνόλου των εξαγωγών ειδών διατροφής
Εταιρείες Εισηγμένες στο Χ.Α.Α.	6	

1.6 ΕΝΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι ιχθυοκαλλιέργειες αποτελούν έναν ταχέως αναπτυσσόμενο κλάδο της ελληνικής οικονομίας, ωθούμενο από τη σημαντική αύξηση τα τελευταία χρόνια της κατανάλωσης προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας διεθνώς. Συγκεκριμένα, οι Έλληνες παραγωγοί - με έντονα εξαγωγικό προσανατολισμό - εκμεταλλεύονται τα ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα στην εκτροφή τσιπούρας και λαβρακίου. Σε αυτό το σημαντικό υποκλάδο, η ελληνική παραγωγή καλύπτει σχεδόν το 1/2 της διεθνούς αγοράς, ενώ παράλληλα αποτελεί σημαντικό εξαγωγικό αγαθό του πρωτογενούς τομέα.

Η Ελλάδα, τα τελευταία 25 χρόνια, ανταποκρινόμενη έγκαιρα στις διαμορφούμενες προκλήσεις και προοπτικές στη παραγωγή προϊόντων υδατοκαλλιέργειας παρουσίασε μία εντυπωσιακή -και πρωτόγνωρη σε παγκόσμιο επίπεδο- ανάπτυξη στο τομέα αυτό. Αξιοποιώντας τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ελληνικού αρχιπελάγους, ο πλέον δυναμικός, παραγωγικός και αποδοτικός κλάδος της υδατοκαλλιέργειας, αυτός της Θαλάσσιας Ιχθυοκαλλιέργειας, αναπτύχθηκε με ρυθμούς που σύντομα κατέστησαν τη χώρα ως τη μεγαλύτερη παραγωγό τσιπούρας και λαβρακιού στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Το 1985 η συνολική παραγωγή κυμάνθηκε περί τους 100 τόνους έτοιμου προϊόντος, με τη λειτουργία 12 μονάδων. Δύο δεκαετίες αργότερα, η παραγωγή είχε αυξηθεί κατά 1000% και οι μονάδες παραγωγής είχαν ξεπεράσει τις 300. Εκτός από τις ιδανικές γεωμορφολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες των Ελληνικών

θαλασσών, η ανάπτυξη του κλάδου στηρίχθηκε σε σημαντικό βαθμό στις επιτυχείς επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και το έντονο εγχώριο επενδυτικό ενδιαφέρον, στα ερευνητικά και τεχνολογικά επιτεύγματα της εγχώριας και της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, καθώς και στην Ευρωπαϊκή και Εθνική πολιτική οικονομικών ενισχύσεων. Ο συνδυασμός των παραπάνω είχε σαν αποτέλεσμα μία δυναμική πορεία αύξησης των μονάδων και των όγκων παραγωγής, τόσο υπό την μορφή ψαριού σε εμπορεύσιμο μέγεθος, όσο και του ‘γόνου’ αυτών ως εμπορικό προϊόν.

Για τη υποστήριξη του κλάδου δημιουργήθηκε ένα ευρύτερο επιχειρηματικό, επιστημονικό και εκπαιδευτικό οικοδόμημα. Δημιουργώντας θέσεις απασχόλησης και επενδύοντας σε τεχνολογίες που συμβάλουν στη προστασία του περιβάλλοντος, ενισχύθηκε η ανταγωνιστικότητα του κλάδου. Ταυτόχρονα, στηρίχθηκαν έμπρακτα οι εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς ο κλάδος συνέβαλε στην οικονομική αναζωογόνηση ακριτικών και απομακρυσμένων περιοχών με μειωμένες εναλλακτικές δυνατότητες ανάπτυξης.

Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η συμβολή του κλάδου όχι μόνο στην κάλυψη του εγχώριου εμπορικού ελλείμματος σε φρέσκα ιχθυηρά, αλλά και στη μείωση του αντίστοιχου Κοινοτικού, στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό βασικούς πυλώνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, προσφέροντας προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας στους καταναλωτές, η Ιχθυοκαλλιέργεια έχει πλέον εδραιωθεί ως ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος κλάδος της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, και κατατάσσεται στις κορυφαίες θέσεις σε

αξία εξαγωγών αγροτικών προϊόντων, παρέχοντας σημαντική στήριξη στην εθνική οικονομία.

Ο εξαγωγικός προσανατολισμός της Ελληνικής θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας υπήρξε έντονος από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ανάπτυξης της. Η συνέπεια των παραδόσεων και της κάλυψης της αγοραστικής ζήτησης με προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, εγγυημένης φρεσκάδας και πιστοποιημένης ποιότητας κατέστησαν τα προϊόντα του κλάδου αναγνωρίσιμα σε απαιτητικές αγορές, τόσο των Ευρωπαϊκών όσο και τρίτων χωρών. Σε ορισμένες αγορές της ΕΕ, όπως της Ιταλίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου η τσιπούρα και το λαβράκι της Ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας έχουν αποκτήσει τη δική τους ‘ταυτότητα’, και καλύπτουν μεγάλο μέρος της ζήτησης σε πολλές χώρες του εξωτερικού.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία που έχει αποκτηθεί, η εντατική έρευνα, πειραματισμός και ανάπτυξη στους ιχθυογεννητικούς σταθμούς έχουν οδηγήσει σε αύξηση της αποδοτικότητας του κλάδου και μείωση του κόστους παραγωγής αλλά και του κόστους κεφαλαίου ανά παραγόμενη μονάδα. Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΘ, σήμερα υπάρχουν 318 μονάδες παραγωγής (άδειες) και απασχολούν άμεσα περί τους 18.000 εργαζόμενους. Οι περισσότερες μονάδες βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές, και καταλαμβάνουν συνολική θαλάσσια έκταση 7.8 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Οι μονάδες αυτές ανήκουν σε 106 εταιρείες, οι μισές από τις οποίες δραστηριοποιούνται σε νομούς που βρίσκονται κοντά σε μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα & Πάτρα), για διευκόλυνση των εμπορικών δραστηριοτήτων τους. Οχτώ εταιρείες είναι εισηγμένες

στο ΧΑΑ, με κεφαλαιοποίηση που ξεπερνά τα 350 εκ ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών του κλάδου, για το έτος 2010, ανήλθε στα 516.000.000 €. Η συνολική παραγωγή, το 2010, ξεπέρασε τους 120.000 τόνους τσιπούρας και λαυρακιού, σε εμπορεύσιμο μέγεθος, και τα 450 εκατομμύρια ιχθύδια (γόνος). Η παραγωγή αυτή αντιπροσωπεύει περί το 50% της συνολικής παραγωγής της Μεσογειακής ιχθυοκαλλιέργειας

Τέλος, αξίζει να τονισθεί ότι τα τελευταία χρόνια οι εταιρείες παραγωγής, διαβλέποντας τις τάσεις τις αγοράς και ανταποκρινόμενες στις αγοραστικές απαιτήσεις έχουν εστιάσει σημαντικό μέρος των πόρων τους σε προσπάθειες για τη διεύρυνση των εκτρεφόμενων ειδών. Η ετήσια παραγωγή νέων μεσογειακών ειδών (όπως φαγκρί, μυτάκι, συναγρίδα, σαργός, κ.λπ.) ανήλθε το 2005 περίπου στους 1.411 τόνους και ακολουθήθηκε από αντίστοιχη αύξηση στην παραγωγή ιχθυδίων των ειδών αυτών που έφθασε τα 17.5 εκατ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ , Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΙΩΝ

2.1 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι ιχθυοκαλλιέργειες στην Ελλάδα είναι ένας από τους ταχύτατα αναπτυσσόμενους τομείς που συμβάλλει σημαντικά στο ΑΕΠ και στην τοπική ανάπτυξη. Ειδικότερα, στα περίπου 16.000 χιλιόμετρα των ελληνικών ακτών, βρίσκονται εγκατεστημένες περισσότερες από 200 μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας σήμερα και 25 σταθμοί παραγωγής γόνου, ενώ συνολικά απασχολούνται 18.000 άτομα και παράγονται πάνω από 231.000 τόνοι ιχθυρών. Στα μεσογειακά είδη, κυρίως τσιπούρα και λαβράκι, η ελληνική παραγωγή ανέρχεται στους 90.000 τόνους αναδεικνύοντας τη χώρα μας σε πρώτη θέση στη Μεσόγειο, με παραγωγή που ξεπερνά το 50% της ευρωπαϊκής. Στους σημαντικούς παραγωγούς περιλαμβάνονται η Τουρκία, η Ισπανία και η Ιταλία. Μικρότερη είναι η παραγωγή στις Γαλλία, Πορτογαλία, Κροατία, Κύπρο, Μάλτα, Ισραήλ, Αίγυπτο, Μαρόκο και Τυνησία, ενώ νέοι παραγωγοί έχουν εμφανιστεί τα τελευταία χρόνια στις Αλβανία, Αλγερία και Λιβύη. Η συνολική παραγωγή τσιπούρας και λαβρακίου στις μεσογειακές χώρες έφθασε φέτος, στους 253.000 τόνους.

Η Ελλάδα αποτελεί το μεγαλύτερο εξαγωγέα τσιπούρας και λαβρακίου σε παγκόσμιο επίπεδο, με το σύνολο των εξαγωγών της να σημειώνει την περίοδο 2008-2012 μέσο ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης

11%. Η Τουρκία με συνολικές εξαγωγές το 1/5 των ελληνικών, ακολουθεί στη δεύτερη θέση. Οι ελληνικές εξαγωγές κατευθύνονται στην πλειονότητά τους (46% περίπου) στην ιταλική αγορά. Οι επόμενες σε σημαντικότητα αγορές για τις ελληνικές εξαγωγές είναι η ισπανική και η γαλλική. Οι επιχειρήσεις του κλάδου απασχολούν περίπου 10.000 άτομα. Λόγω της εξωστρεφούς ανάπτυξης που χαρακτηρίζει τον κλάδο, η συνεισφορά της ιχθυοκαλλιέργειας στην Ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η αξία των εξαγωγών αντιστοιχεί στο 23% της συνολικής αξίας εξαγωγών ειδών διατροφής, καθιστώντας τον κλάδο το 2ο μεγαλύτερο εξαγωγικό τομέα στα είδη διατροφής. Σε σύγκριση με το σύνολο της αξίας των ελληνικών εξαγωγών, οι ιχθυοκαλλιέργειες καταγράφουν αξιοσημείωτο μερίδιο της τάξης του 2,3%.

2.2 ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Τα κύρια καλλιεργούμενα είδη, η τσιπούρα και το λαβράκι αποτελούν περίπου το 95% της συνολικής παραγωγής. Το ποσοστό αυτό μειώνεται σταθερά, καθώς αναπτύσσεται η καλλιέργεια νέων ειδών, όπως το μυλοκόπι, το φαγκρί, η συναγρίδα κ.α. Παρατίθενται τα κυριώτερα καλλιεργούμενα είδη και τα χαρακτηριστικά τους:

- Τσιπούρα (Sparus Aurata) Η τσιπούρα, είναι το πλέον ευρέως καλλιεργούμενο είδος. Η τσιπούρα είναι πρωτανδρικό ερμαφρόδιτο είδος. Στο φυσικό της περιβάλλον βρίσκεται στη Μεσόγειο θάλασσα και στις ανατολικές παράκτιες περιοχές του Βόρειου Ατλαντικού. Όταν μεγαλώσει φθάνει μέχρι τα 60 εκ.

- Λαβράκι (*Dicentrarchus Labrax*) Το Ευρωπαϊκό λαβράκι διατίθεται στην αγορά ως μεσογειακό λαβράκι Είναι το δεύτερο σημαντικότερο είδος (σε όγκο παραγωγής) στη Μεσογειακή ιχθυοκαλλιέργεια. Το λαβράκι βρίσκεται σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένου του Ατλαντικού ωκεανού, της Μεσόγειας θάλασσας και της Μαύρης θάλασσας. Θεωρείται μεγάλη λιχουδιά.
- Μυλοκόπι (*Argyrosomus Regius*) Το μυλοκόπι, έχει παρόμοια σχήμα με το ευρωπαϊκό λαβράκι, μαργαριταρένιο-ασημί χρώμα και κίτρινο στόμα. Στο φυσικό του περιβάλλον βρίσκεται σε βάθος από 15 έως 300 μέτρα και ζει στον Ατλαντικό (από τη Γαλλία μέχρι τη Σενεγάλη) και τη Μεσόγειο θάλασσα. Το μήκος του κυμαίνεται από 40 εκ έως 2 μέτρα και το βάρος του μπορεί να φθάσει τα 55 κιλά.
- Το φαγκρί είναι από τα πλέον δημοφιλή ψάρια στην περιοχή της Μεσογείου και των ακτών του Ατλαντικού και ανήκει στην οικογένεια των Σπαριδών. Το φαγκρί είναι πρωτόγονο ερμαφρόδιτο είδος.
- Το μυτάκι πρόκειται για βενθοπελαγικό είδος, δηλαδή ψάρι που ζει κοντά στο βυθό σε ανοιχτά νερά, σε πετρώδεις κυρίως πυθμένες και σε βάθη από 0 έως 150 μ. Σπανιότερα το συναντούμε και σε λιμνοθάλασσες ή βιβάρια. Είναι αρκετά κοινωνικό είδος αφού σχηματίζει αρκετά μεγάλα κοπάδια,

ωστόσο συχνά συναντάται και μόνη ή σε μικρότερες ομάδες. Τρέφεται με φύκια, σκουλήκια, μικρά μαλάκια και γαρίδες.

2.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις του κλάδου ιχθυοκαλλιέργειών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του FAO η γεωγραφική κατανομή σε όλη την χώρα είναι ως εξής:

Πίνακας 2:Επιχειρήσεις ανά νομό

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΝΟΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Αιτωλοακαρνανίας:	18
Αρκαδίας:	3
Άρτας:	5
Αχαΐας:	2
Βοιωτίας:	3
Εύβοιας:	14
Θεσπρωτίας:	22
Ιωαννιτών:	21
Κεφαλληνίας:	12
Λευκάδος:	1
Πρεβέζης:	14
Φθιώτιδας:	10
Φωκίδας:	6
Χανίων:	1
Χίου:	4

Οι ποιο μεγάλες επιχειρήσεις είναι οι εξής:

2.3.1 ΝΗΡΕΥΣ

Η ιχθυοκαλλιέργεια αποτελεί το σημαντικότερο κλάδο δραστηριότητας του ομίλου.. Είναι η Νο1 εταιρία παγκοσμίως στην παραγωγή και εμπορία μεσογειακών ειδών ιχθυοκαλλιέργειας. Τα κύρια είδη που παράγουν είναι Τσιπούρα, Λαβράκι και Μυλοκόπι. Παράλληλα, δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής γόνου, ιχθυοτροφών, και εξοπλισμού ιχθυοκαλλιέργειας, τόσο για ίδια χρήση, όσο και για εμπορία, σε ένα ευρύ φάσμα πελατών σε Ελλάδα και Εξωτερικό.

Μετά από μια επιτυχημένη πορεία ανάπτυξης, από το 1988, διαθέτουν παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα και στην Ισπανία, εμπορεύονται προϊόντα μας σε πάνω από 35 χώρες στον κόσμο και έχει εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το 1995, ενώ είναι η πρώτη εξαγωγική εταιρία της Ελλάδος στα τρόφιμα και μία από τις 10 μεγαλύτερες εταιρίες ιχθυοκαλλιέργειας στον κόσμο.

Οι παραγωγικές της εγκαταστάσεις αποτελούνται από ιχθυογεννητικούς σταθμούς, μονάδες προ-πάχυνσης, μονάδες πάχυνσης, συσκευαστήρια, 1 ερευνητικό κέντρο, 2 εργοστάσια παραγωγής ιχθυοτρόφων, 1 εργοστάσιο μεταποίησης και 1 μονάδα παραγωγής εξοπλισμού ιχθυοκαλλιέργειας.

Επιπλέον, η Νηρέυς, μέσω της 100% θυγατρικής ΚΕΓΟαгри, παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις και προϊόντα στην επιχειρηματική πτηνοτροφία, χοιροτροφία και κτηνοτροφία. Κύριοι τομείς δραστηριοποίησης της ΚΕΓΟαгри είναι η παροχή επιλεγμένου

αναπαραγωγικού υλικού, προϊόντων διατροφής και υγείας παραγωγικών ζώων, εξοπλισμού μονάδων, καθώς και η παροχή τεχνογνωσίας και τεχνικών λύσεων σε όλες τις ανάγκες του σύγχρονου παραγωγού.

Στην Νηρέυς παραμένοντας πιστοί στον στόχο της για εξωστρέφεια, πραγματοποιούν συνεχώς επενδύσεις, τόσο στον παραγωγικό όσο και στον εμπορικό τομέα. Μία σειρά από εμπορικές συμφωνίες, παραγωγικές επενδύσεις και εξαγορές, αποτέλεσαν τη βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη του ομίλου της, δίνοντάς της τη δυνατότητα να καλύψει τις ανάγκες της διεθνούς αγοράς και να προσφέρει προϊόντα σε χώρες όπου υπάρχει μεγάλη ζήτηση.

Η Τουρκία είναι μια Μεσογειακή χώρα, οι συνθήκες παραγωγής που κυριαρχούν εκεί είναι όμοιες με της Ελλάδος. Επένδυσε σε αυτή τη χώρα, στην παραγωγή γόνου και στην πάχυνση σε κλωβούς, προκειμένου να διευρύνει την παραγωγική της βάση.

Η τούρκικη αγορά έχει μεγάλα περιθώρια αύξησης της κατανάλωσης των προϊόντων της, ενώ παράλληλα σημαντικός παράγοντας για την επιλογή της ήταν και το γεγονός ότι η Τουρκία αποτελεί δίοδο για την προσέγγιση γειτονικών χωρών, όπου σκοπεύει να διεισδύσει με τα προϊόντα της.

Η Ισπανία είναι η δεύτερη χώρα που επένδυσε παραγωγικά, μιας και η Ιβηρική αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες αγορές μεσογειακών ψαριών στην Ευρώπη και ταυτόχρονα αποτελεί για την εταιρία μια παραδοσιακή αγορά που δραστηριοποιείται από την έναρξη της εξαγωγικής της δραστηριότητας.

Για να ενισχύσει περαιτέρω τη θέση της στην Ιβηρική, επένδυσε σε μονάδα προ-πάχυνσης γόνου καλύπτοντας έτσι το έλλειμμα που υπάρχει στην τοπική αγορά γόνου. Στη συνέχεια προχώρησε και στην παραγωγή Τσιπούρας και Λαβρακίου, με μια παραγωγική δυνατότητα 2.000 τόνων ετησίως. Με αυτό τον τρόπο στοχεύει στην περαιτέρω ισχυροποίηση της θέσης της και στη μεγαλύτερη ικανοποίηση των πελατών και των καταναλωτών της.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Η Νηρέυς είναι σταθερά προσηλωμένοι στην επέκτασή της στο εξωτερικό, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις εξαγωγές ψαριών. Σήμερα συγκαταλέγει στις 10 πρώτες παραγωγικές εταιρίες ιχθυηρών στην Ευρώπη και είναι η 1η εξαγωγική εταιρία της χώρας στον κλάδο των τροφίμων. Διαθέτει ένα αποτελεσματικό δίκτυο διανομής, το οποίο πραγματοποιεί αποστολές σε περισσότερες από 35 χώρες στον κόσμο, οδικώς και αεροπορικώς. Προτεραιότητα της είναι σε όλα τα στάδια της διανομής να διατηρήσουμε τη φρεσκάδα και την ποιότητα των ψαριών της και να διασφαλίσει τη διατήρηση της ψυκτικής αλυσίδας. Για την ακόμη καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της και την αποτελεσματικότερη διανομή των προϊόντων της, σε μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές όπως είναι η Ιταλία και η Γαλλία, δημιούργησε υποκατάστημα στο Μιλάνο της Ιταλίας.

Επίσης στις κύριες χώρες που απευθύνεται τα προϊόντα της έχουν τοπικά πωλητές (και σε κάποιες από αυτές και υποκαταστήματα) οι οποίοι είναι γνώστες της αγοράς και υποστηρίζουν τους πελάτες της άμεσα και αποτελεσματικά.

2.3.2 ΣΕΛΟΝΤΑ

Η Σελόντα ιδρύθηκε το 1981 και αποτελεί σήμερα έναν από τους κορυφαίους παραγωγούς και προμηθευτές τσιπούρας και λαβρακιού σε παγκόσμια κλίμακα. Η τσιπούρα και το λαβράκι είναι τα δύο πιο δημοφιλή μεσογειακά ψάρια τόσο στην Ευρώπη, τη Ρωσία όσο και στη Βόρεια Αμερική. Ο Όμιλος Σελόντα προμηθεύει σε εβδομαδιαία βάση τους πελάτες της με πάνω από 400 τόνους φρέσκια ελληνική τσιπούρα και λαβράκι. Τα ψάρια ταξιδεύουν σε περισσότερες από 20 χώρες ανά τον κόσμο οδικώς και αεροπορικώς.

Η Σελόντα έχει ετήσια δυναμικότητα παραγωγής άνω των 25.000 τόνων τσιπούρας και λαβρακιού. Συγκεκριμένα, ο όμιλος έχει στην κατοχή του:

- 46 θαλάσσιες μονάδες εκτροφής στην Ελλάδα, με ετήσια δυναμικότητα παραγωγής 25.000 τόνων τσιπούρας και λαβρακιού.
- 5 ιχθυογεννητικούς σταθμούς στην Ελλάδα με ετήσια δυναμικότητα παραγωγής άνω των 120 εκατομμυρίων τεμαχίων γόνου.
- 1 εργοστάσιο παραγωγής ιχθυοτροφών που διαχειρίζεται από τη θυγατρική εταιρεία Περσεύς, τον μεγαλύτερο παραγωγό ιχθυοτροφών στην Ελλάδα με ετήσια δυναμικότητα παραγωγής 70.000 τόνων.

Ο Όμιλος Σελόντα απασχολεί σήμερα περίπου 900 εργαζόμενους. Η Σελόντα είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το 1994, όταν έγινε η πρώτη εταιρεία ιχθυοκαλλιέργειας που απέκτησε πρόσβαση στις κεφαλαιακές αγορές.

Μετά από δύο επιτυχημένες πολυετείς συνεργασίες παροχής management και τεχνογνωσίας στο Κουβέιτ και στη Σιγκαπούρη (1997-1998), αλλά και πολλές ad hoc συμμετοχές σε ενδιαφέροντα project στην Ν.Α. Ασία, ο Όμιλος συνεχίζει την δραστηριοποίησή του στο εξωτερικό. Επί του παρόντος βασικοί άξονες της διεθνούς δραστηριοποίησης αποτελούν η Τουρκία και η Σαουδική Αραβία.

Ο όμιλος ΣΕΛΟΝΤΑ κατέχει πλειοψηφική μετοχική θέση στην εταιρεία Aegean, τον δεύτερο μεγαλύτερο παραγωγό λαβρακιού και τσιπούρας στην Τουρκία. Η Aegean λειτουργεί 5 μονάδες εκτροφής με ετήσια δυναμικότητα παραγωγής 7.000 τόνων τσιπούρας και λαβρακιού. Στη Σαουδική Αραβία η ΣΕΛΟΝΤΑ ανέλαβε για λογαριασμό της Tabuk Fisheries την ανάπτυξη 2 θαλάσσιων μονάδων εκτροφής τσιπούρας στην περιοχή της πόλης Tabuk με ετήσια παραγωγή 1.000 τόνων τσιπούρας. Η τσιπούρα διανέμεται σε τοπικές αγορές όπως η Σαουδική Αραβία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Ιορδανία. Επίσης, κατασκευάζεται ένας ιχθυογεννητικός σταθμός.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ

Τα είδη που αναπαράγονται και εκτρέφονται από τη Σελόντα συναντώνται στο φυσικό περιβάλλον των πεντακάθαρων ελληνικών θαλασσών και διακρίνονται για τη μεγάλη γευστική και θρεπτική τους αξία.

Τον μεγαλύτερο όγκο παραγωγής κατέχει η τσιπούρα και το λαβράκι, ακολουθούν νέα είδη που αυξάνουν το ποσοστό συμμετοχής τους στην παραγωγή, το φαγκρί, η χιόνα (ή μυτάκι), και ο κρانيός.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

400 τόνους φρέσκων ελληνικών ψαριών διοχετεύει κάθε εβδομάδα το δίκτυο διανομής της Σελόντα στις διεθνείς αγορές. Στόχος όλων των διαδικασιών διανομής είναι να φτάσουν τα προϊόντα μας στους πελάτες και στους καταναλωτές με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα και ασφάλεια.

Ίδρυση Σελόντας και η πορεία της:

- 1981: Ίδρυση της εταιρείας Ιχθυοτροφεία Σελόντα Ε.Π.Ε.
- 1985: Η εταιρεία υλοποιεί τις πρώτες πωλήσεις τσιπούρας (5 τόνοι)
- 1994: Εισαγωγή της Ιχθυοτροφεία Σελόντα Α.Ε.Γ.Ε. στην Παράλληλη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Πρώτη εταιρεία ιχθυοκαλλιέργειας παγκοσμίως που η μετοχή της διαπραγματεύεται σε Χρηματιστήριο Αξιών
- 1996: Υπογραφή πενταετούς συμφωνίας παροχής management και τεχνογνωσίας με την Bubiyan Fisheries στο Κουβέϊτ
- 2001: Εξαγορά του 34% της Αγγλικής εταιρείας International Aqua Tech Ltd
- 2003: Η ΣΕΛΟΝΤΑ σε συνεργασία με τον ΝΗΡΕΑ και την Australian Fishing Enterprises ιδρύει την BLUEFIN TUNA S.A.

- 2006: Η ΣΕΛΟΝΤΑ και ο Όμιλος Carrefour Μαρινόπουλος ξεκινούν την «Ποιοτική Οδό» του λαβρακιού
- 2011: Διπλή αναγνώριση της ΣΕΛΟΝΤΑ από την ICAP Group ως "True Leader" και μεταξύ των "Strongest Companies in Greece"
- 2012: Συγχώνευση και απορρόφηση της INTERFISH A.E., ΦΑΡΔΟΝΗΣΙΑ A.E., ΕΧΙΝΑΔΕΣ A.E. και FISH FILLET A.E. από την ΣΕΛΟΝΤΑ A.E.

2.3.3 ΔΙΑΣ

Η εταιρία ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Β.Ε.Ε ιδρύθηκε το 1992 και μέσω μιας σειράς εξαγορών και συνεχόμενων επενδύσεων αναδείχθηκε ως μια από τις πρωτοπόρες, πλήρως καθετοποιημένες εταιρίες στο μεσογειακό κλάδο της Ιχθυοκαλλιέργειας. Ανάμεσα στις πιο σημαντικές εξαγορές, συγκαταλέγονται και αυτές των εταιριών Neptunus A.E, Ζωονομή Α.Ε, Mare Nostrum Α.Ε και Μέρκος Α.Ε.

Ο οργανωμένος ποιοτικός έλεγχος σε συνδυασμό με την επίτευξη της πλήρης, από το 2007, καθετοποίησης της παραγωγής, έχουν μετατρέψει τον ΔΙΑ σε έναν όμιλο με την δυνατότητα να ελέγχει πλήρως την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα όλων των ενεργειών του, σε προϊόντικό και χρηματοοικονομικό επίπεδο. Επί του παρόντος ο όμιλος έχει υπό τον έλεγχο του τις εξής επιχειρησιακές μονάδες:

- 2 Ιχθυογεννητικούς σταθμούς
- 31 Μονάδες πάχυνσης
- 8 Σύγχρονα συσκευαστήρια
- 2 Κέντρα διανομής
- 1 Εργοστάσιο επεξεργασίας ψαριών

Οι κύριες εμπορευόμενες κατηγορίες προϊόντων είναι:

- Ολόκληρα ψάρια, φρέσκα ή κατεψυγμένα
- Επεξεργασμένα ψάρια (καθαρισμένα / φιλέτα)
- Προϊόντα Map (συσκευασμένα σε ειδικά τροποποιημένη ατμόσφαιρα).
- Γονος ψαριών

Ίδρυση Δίας και η Πορεία της:

- 1992 Ίδρυση της Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε
- 1999 Δημιουργία της πρώτης μονάδας εκκολαπτηρίων
- 2002 Είσοδος της "Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε" στο Χρηματιστήριο Αξιών της Αθήνας
- 2003 Εξαγορά της "FRUTTI DI MARE ΑΕ"
- 2004 Εξαγορά της "ASTIR INTERNATIONAL ΕΠΕ"
- 2006 Εξαγορά της "Neptunus Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε."
- 2007 Εξαγορά της του εργοστασίου παραγωγής ιχθυοτροφιών "Ζωονομή Α.Ε"
- 2008 Εξαγορά της "SparFish Α.Ε" Εξαγορά της ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ Α.Ε.
- 2009 Εξαγορά της "ΚΛΕΙΔΑΡΑΣ Ι. FAMILY Α.Ε"
- Στρατηγική Συμμαχία με τον πολυεθνικό Όμιλο BIOMAR
- 2012 Έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου από τον στρατηγικό επενδυτή απέκτησε το 85,86% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΒΕ

2.3.4 ΓΑΛΑΞΙΔΙ

Η εταιρία ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ, εφεξής η «Εταιρία», ιδρύθηκε με μορφή ανώνυμης εταιρίας στις 23 Οκτωβρίου 1987 (ΦΕΚ τ.ΑΕ&ΕΠΕ/2614/23.10.87), είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης με αριθμό 15925/06/Β/87/12 και η διάρκειά της έχει οριστεί σε 99 έτη.

Σκοπός της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού της είναι:

- Η δημιουργία ιχθυοπαραγωγικών σταθμών, ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων, η εμπορία και η εξαγωγή ιχθύων και σχετικών προϊόντων.
- Η παροχή τεχνικών συμβουλών και η σύνταξη τεχνικοοικονομικών μελετών σε σχετικά θέματα.
- Η συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις που έχουν παρόμοιο σκοπό και η συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις.

Ο Όμιλος ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΑΕ κατατάσσεται μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων σχημάτων του κλάδου ιχθυοκαλλιέργειας. Το 95% του κύκλου εργασιών της εταιρίας αποτελεί εξαγωγές.

Η Εταιρία και ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον ευρύτερο χώρο των ιχθυοκαλλιιεργειών, πιο συγκεκριμένα δραστηριοποιείται στην παραγωγή γόνου, παραγωγή – πάχυνση ιχθύων, και εμπορία – διάθεση ετοιμού προϊόντος (ιχθύων και γόνου) στην εσωτερική και διεθνή αγορά. Η Εταιρία ανήκει στην κατηγορία της Πρωτογενούς

Παραγωγής. Κατά ΣΤΑΚΟΔ 2003 ο κωδικός δραστηριότητάς της είναι ο 050.2 με τίτλο «ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ».

Τα κύρια προϊόντα παραγωγής είναι η τσιπούρα και το λαυράκι, γίνονται δε προσπάθειες για ανάπτυξη νέων ειδών. Οι εξαγωγές ξεκίνησαν το 1989. Σήμερα η εταιρία προωθεί και έχει καθιερώσει τα προϊόντα της κυρίως στις αγορές της Ιταλίας, Ισπανίας, Γαλλίας, Αγγλίας, Γερμανίας και Αυστρίας.

Ίδρυση Γαλαξίδι και η πορεία της:

- 1987 Φεβρουάριος: Επιλογή χώρου για την θαλάσσια και χερσαία εγκατάσταση της εταιρίας..
- 1988 Η Εταιρία άρχισε τις εξαλιεύσεις και υπήρξε η πρώτη ελληνική εταιρία του κλάδου που εξήγαγε τσιπούρα στην Ιταλική αγορά.
- 1996 Η “ΚΕΡΑΝΗΣ ΑΒΕΕ” και η “MARINE FARM sa”, πώλησαν το σύνολο των μετοχών τους και αποσύρθηκαν από το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας.
- Η Εταιρία επεκτείνει τις δραστηριότητές της αρχίζοντας την παραγωγική λειτουργία του ιχθυογεννητικού σταθμού για τα είδη τσιπούρα και λαβράκι.
- 2002 Στις 20.03.2002 η Εταιρία εισήχθη στην Παράλληλη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- 2004 Η Εταιρία επέκτεινε τις δραστηριότητές της, εξαγοράζοντας από κοινού με την “ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΕΕ” την Ιταλική εταιρία εμπορικής δραστηριότητας “ASTIR INTERNATIONAL SRL” με έδρα τη Ρώμη.

- 2011 Η Εταιρία, απορρόφησε την θυγατρική της Εταιρία “ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΙΚΗ - ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.”.
- 2012 Στις 28 Αυγούστου η εταιρία γιόρτασε τα 25 χρόνια λειτουργίας της.
- 2014-2015 Η Εταιρεία επέκτεινε την παραγωγική της δραστηριότητα στο θαλάσσιο πάρκο της θέσης "Ανδρομάχη", μισθώνοντας επιπλέον 40 στρ. θαλάσσιας έκτασης
- Το κόστος της επένδυσης αυτής ανέρχεται περίπου σε ευρώ 2 εκατ. και για την χρηματοδότησή της συνήθη μεσοπρόθεσμο δάνειο από την Εθνική Τράπεζα ύψους ευρώ 1,9 εκατ. Υπεβλήθη αίτημα για επιχορήγηση 35% του κόστους της επένδυσης μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων (ΕΣΠΑ) και αναμένεται η έγκρισή του.

2.3.5 ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

Ο Όμιλος Ανδρομέδα είναι ο πιο γρήγορα αναπτυσσόμενος όμιλος εταιριών της Μεσογειακής Ιχθυοτροφικής βιομηχανίας, που δραστηριοποιείται σε όλη την Ευρώπη και διαθέτει παγκόσμια εξαγωγική δύναμη.

Έχοντας καταφέρει να αναπτύσσεται δυναμικά από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα, με την υποστήριξη της «Global Finance», μιας ανεξάρτητης επενδυτικής εταιρίας, και με την καθοδήγηση μιας εξαιρετικά έμπειρης διοικητικής ομάδας, η Ανδρομέδα εξελίσσεται σε

έναν δυναμικό όμιλο εταιριών που έχει σκοπό να καθιερωθεί ως ο ηγέτης της Μεσογειακής Ιχθυοκαλλιέργειας.

Το κύριο χαρακτηριστικό του Ομίλου Ανδρομέδα είναι η υψηλή ποιότητα και η πραγματική φρεσκάδα των προϊόντων της, που συνδυάζεται με ένα εξεζητημένο δίκτυο διανομής που πραγματοποιεί παραδόσεις των προϊόντων σε όλη την Ευρώπη μέσα σε μόλις 48 ώρες από την εξαλίευση.

ΤΟ ΔΥΚΤΙΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Οι άνθρωποι της παρακολουθούν συνεχώς όλα τα προϊόντα της από τη στιγμή της εξαλίευσης ως την παράδοση στον πελάτη. Τα τμήματα πωλήσεων και εξυπηρέτησης πελατών είναι πάντοτε προετοιμασμένα ακόμη και για τα πιο απρόβλεπτα γεγονότα. Ο στόχος του Ομίλου Ανδρομέδα είναι να παρέχει τα πιο φρέσκα προϊόντα της αγοράς, και για αυτόν το λόγο έχουν αναπτύξει ένα τέλεια οργανωμένο δίκτυο διανομής.

Η μεταφορά στους πελάτες πραγματοποιείται μέσω φορτηγών-ψυγείων, είτε ιδιόκτητα είτε μισθωμένα, και όλα τους ανταποκρίνονται στις απαραίτητες συνθήκες για τη σωστή διακίνηση του προϊόντος. Το προϊόν τοποθετείται σε κουτιά πολυστυρενίου των 5, 6 ή 10 κιλών και στοιβάζεται σε παλέτες. Κάθε παλέτα αποτελείται από 96 κουτιά των 6 κιλών ή 54 κουτιά των 10 κιλών. Στην προσπάθεια να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των πελατών τους, τους προσφέρουν και την εναλλακτική της συσκευασίας σε κουτιά των 3 κιλών. Η συχνότητα των παραδόσεων κυμαίνεται μεταξύ 2 και 4 φορές την εβδομάδα ανάλογα με τον προορισμό.

Ίδρυση Ανδρομέδας και η πορεία της:

- 1998: Ίδρυση της Ανδρομέδα Α.Ε.
- 2001: Ξεκινά η πρώτη φάση του προγράμματος γενετικής επιλογής.
- 2001-2006: Η Ανδρομέδα κατατάσσεται στις κορυφαίες εταιρίες ιχθυοκαλλιέργειας της Ελλάδας, ενώ αναπτύσσεται συνεχώς και παρουσιάζει εξαιρετικά αποτελέσματα κατά τη διάρκεια όλης της περιόδου.
- 2006: Μέσω του επενδυτικού κεφαλαίου SEEF, η Global Finance αποκτά το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της Ανδρομέδα. Ξεκινά η δεύτερη φάση του προγράμματος γενετικής επιλογής της Ανδρομέδας.
- 2007: Στρατηγική επένδυση σε ένα Θαλάσσιο Πάρκο και σε συσκευαστήριο στην Ηγουμενίτσα, το κοντινότερο Ελληνικό λιμάνι στην Ιταλία.
- 2008: Ξεκινά η Τρίτη φάση του προγράμματος γενετικής επιλογής της Ανδρομέδας. Επένδυση σε ένα δεύτερο εκκολαπτήριο στη Δυτική Ελλάδα. Εκκίνηση του «Mediterranean Project» με την απόκτηση του ομίλου Acuimar στην Ισπανία και την έναρξη παραγωγής στην Αλβανία.
- 2009: Απόκτηση της Niordseas SL στην Ισπανία.
- 2010: Απόκτηση της Piscimar στην Ισπανία.
- 2011: Απόκτηση των Καλυψώ, Σαργοναύτες και Υδρόκοσμος στην Ελλάδα. Στρατηγική συμφωνία με την Maremar στην Ισπανία.
- Μέλλον: Τοπική ανάπτυξη της Ανδρομέδα, δραστηριότητες συγχωνεύσεων και εξαγορών (M&A). Η Ανδρομέδα στοχεύει

να γίνει ένας ηγετικός παράγοντας στη Μεσογειακή Ιχθυοκαλλιέργεια.

2.3.6 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΕΕ

Οι Ελληνικές Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΒΕΕ αποτελούνται από έναν όμιλο εταιρειών που δραστηριοποιούνται με ισχυρή παρουσία στον κλάδο της παραγωγής τσιπούρας και λαβρακίου απο το 1986. Εκτός από ένα λαμπρό μέλλον, έχουν αφήσει το στίγμα τους στην ιστορία του κλάδου για πάνω από 25 χρόνια. Οι αρχές που διαμορφώνουν την ταυτότητα τους, αντικατοπτρίζονται σε κάθε τους δραστηριότητα και τους καθοδηγούν στον τρόπο που διαχειριζόμαστε τους εργαζόμενους, τους πελάτες, τους συνεργάτες μας, το περιβάλλον.

Οι Ελληνικές Ιχθυοκαλλιέργειες είχαν πάντα ως κύριο σκοπό να αναπτύξουν την εξαγωγική τους δραστηριότητα. Με την πάροδο του χρόνου κατάφεραν να έχουν δυναμική παρουσία στις μεγαλύτερες Ευρωπαϊκές αγορές όπως της Ιταλίας, της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Αγγλίας, της Γερμανίας και της Πορτογαλίας. Τα τελευταία χρόνια επεκτάθηκαν και σε πιο μακρινές αγορές όπως της Αμερικής, της Ρωσίας και της Αυστραλίας. Συνολικά οι Ελληνικές Ιχθυοκαλλιέργειες εξάγουν κορυφαίας ποιότητας προϊόντα σε 25 χώρες.

Ίδρυση και η πορεία της Ελληνικής Ιχθυοκαλλιέργειας:

- 1986 Ίδρυση της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΙ Α.Β.Ε.Ε.» από τους Χαράλαμπο Δενδρινό και Βασίλειο Τσεκούρα.
- 1987 Ξεκινά η λειτουργία της πρώτης μονάδας πάχυνσης γόνου, τσιπούρας και λαβρακιού.
- 1992 Η Εταιρεία πρωτοπορεί, χρησιμοποιώντας για πρώτη φορά υγρό-οξυγόνο στα ψυγεία μεταφοράς γόνου. Παράλληλα, εφαρμόζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα, την αεροπορική μεταφορά του γόνου.
- 1997-2000 Η νέα διοίκηση της Εταιρείας, με επικεφαλής τον Ιωάννη Κατσιβέλη και τον Lewis Nigel, υλοποιεί ένα σημαντικό επενδυτικό πλάνο που αποβλέπει στην ποιοτική αναβάθμιση της εταιρείας και στην αποτελεσματική αξιοποίηση των μέσων παραγωγής.
- 2000 Οι «Ελληνικές Ιχθυοκαλλιέργειες» εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
- 2003 Η εταιρεία σημειώνει παγκόσμια καινοτομία στον τομέα των ιχθυοκαλλιέργειών, με την παραγωγή ενός νέου είδους μεγάλου ψαριού, της γλώσσας «Dover Solea»
- 2006 Ο Όμιλος, μπαίνει σε νέα τροχιά ανάπτυξης ύστερα από συγχωνεύσεις και απορροφήσεις ιχθυοτροφείων και μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας από όλη τη χώρα.

2.3.7 ΓΡΑΜΜΟΣ

Η εταιρεία ΓΡΑΜΜΟΣ Α.Ε. ιδρύθηκε στις 11 Μαΐου 1999. Η έδρα της εταιρείας είναι στον δήμο Φιλιατών, Ν. Θεσπρωτίας. Η ΓΡΑΜΜΟΣ Α.Ε. λειτουργεί ως ενιαία μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας σε δυο θαλάσσια πάρκα 'Α' και 'Β' συνολικής θαλάσσιας έκτασης 15 στρεμμάτων και 22,5 στρεμμάτων αντίστοιχα, στην θέση Χασομέρι, Λωρίδα Σαγιάδας, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσπρωτίας. Η δυναμικότητα των πάρκων αυτών είναι:

Στη θέση 'Α' 190 τόνοι.

Στη θέση 'Β' 250 τον

Η εταιρεία ιδρύθηκε με βάση ορισμένους σκοπούς:.

- Η εκμετάλλευση υδάτινων (και μη) πόρων στον τομέα της αλιείας και επίσης η διακίνηση και η επεξεργασία τυποποίησης των ιχθύων.
- Η εκμετάλλευση και η εισαγωγή υλικών και μηχανημάτων. Η παραγωγή και η εμπορία προϊόντων συναφών προς την επιχείρηση της ιχθυοκαλλιέργειας και όμοιων προς αυτήν δραστηριοτήτων.
- Η παραγωγή, πάχυνση, εμπορία και τυποποίηση ιχθύων για την ίδρυση μονάδων ιχθυοτροφείων, ιχθυογεννητικών σταθμών και εγκαταστάσεων για τυποποίηση και εμπορία ιχθύων.
- Η παραγωγή ζωικών προϊόντων και υποπροϊόντων με βάση ζωικούς υδάτινους οργανισμούς και μη.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Τόνοι φρέσκου ελληνικού ψαριού σε ετήσια βάση διοχετεύονται σε αγορές μέσω της ΓΡΑΜΜΟΣ Α.Ε. Στόχος όλων των διαδικασιών διανομής είναι να φτάνουν τα προϊόντα μας στους πελάτες και στους καταναλωτές με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα και ασφάλεια. Η διανομή γίνεται 2-3 φορές / εβδομάδα με φορτηγό.

2.3.8 ΟΡΛΙΑΣ

Αρχικά η εταιρεία συστάθηκε ως ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία "Ε. ΦΟΥΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε." με το από 17/1/2001 "ιδιωτικού συμφωνητικού συστάσεως ομορρύθμου εταιρίας", με το διακριτικό τίτλο "ΤΡΙΑΙΝΑ", με έδρα την περιοχή "Κάτω Ορλιά" Λωρίδας Σαγιάδας Θεσπρωτίας, σκοπό τη λειτουργία και εκμετάλλευση μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας.

Το 2006 έγινε μετατροπή της πιο πάνω ομόρρυθμης εταιρίας σε Ανώνυμη, με την εισφορά στη συνιστώμενη ανώνυμη εταιρία των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης ομόρρυθμης εταιρίας. Με την εταιρική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας συνεχίζει μέχρι σήμερα την λειτουργία της στη θέση Κάτω Ορλιά της περιοχής Λωρίδας Σαγιάδας Θεσπρωτίας, εκμεταλλεζόμενη μονάδα πάχυνσης ιχθύων στην οποία εκτρέφονται Τσιπούρα και Λαυράκι.

Η γεωγραφική θέση, μακριά από κατοικημένη περιοχή με καθαρά νερά και ικανοποιητικές καιρικές συνθήκες συμβάλει στην εκτροφή

υψηλής ποιότητας τσιπούρας και λαυρακιού τα οποία κατευθύνονται τελικά σε αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η στρατηγική γεωγραφική θέση της εταιρείας κοντά στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας, την κύρια πύλη εξαγωγής των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας, διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά των εμπορευμάτων προς την Ευρώπη και ελαχιστοποιεί τον χρόνο μεταφοράς ώστε τα τελικά προϊόντα να φτάνουν σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα στους τελικούς καταναλωτές. Τα κύρια προϊόντα της είναι Τσιπούρα σε μεγέθη από 300 έως 600 γραμμάρια και Λαυράκι από 300 έως και 800 γραμμάρια.

2.3.9 ΚΙΡΦΙΣ

Η εταιρία ΚΙΡΦΙΣ ΑΕ –ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ με το «ΚΙΡΦΙΣ ΑΕ», εφεξής η «Εταιρία», ιδρύθηκε με μορφή ανώνυμης εταιρίας στις 19 Αυγούστου 2005, είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της Νομαρχίας Φωκίδας και η διάρκειά της έχει ορισθεί σε 99 έτη. Η έδρα της είναι ο Δήμος Γαλαξιδίου Φωκίδας, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Σκοπός της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού της είναι:

- Α. Η δημιουργία ιχθυοπαραγωγικών σταθμών, ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων, η εμπορία και η εξαγωγή ιχθύων και σχετικών προϊόντων.
- Β. Η παροχή τεχνικών συμβουλών και η σύνταξη τεχνικοοικονομικών μελετών σε σχετικά θέματα.

- Γ. Η συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις που έχουν παρόμοιο σκοπό και η συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις. Η Εταιρία ανήκει στην κατηγορία της Πρωτογενούς Παραγωγής.

Δραστηριοποιείται στον κλάδο των ιχθυοκαλλιιεργειών και συγκεκριμένα στην εκτροφή ευρύαλων μεσογειακών ψαριών. Η δραστηριότητα της Εταιρίας, βάσει ιδιωτικών συμφωνητικών, περιορίζεται αποκλειστικά στην παροχή υπηρεσιών εκτροφής και φύλαξης ιχθυοπληθυσμού προς την μητρική εταιρία και τρίτους. Η παραγωγική δραστηριότητα της Εταιρίας αναπτύσσεται στη Δεσφίνα Φωκίδας στο θαλάσσιο χώρο πλησίον του Ακρωτηρίου Τράχυλας του Δήμου Δεσφίνας. Τα γραφεία της Εταιρίας, βρίσκονται στη θέση «ΑΝΕΜΟΚΑΜΠΙ» της κτηματικής περιφέρειας του Δήμου Γαλαξιδίου Φωκίδας. Η εταιρία είναι θυγατρική κατά ποσοστό 99,75%, από την ίδρυσή της, από την εταιρία ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε., η οποία είναι εισηγμένη στην Αγορά Αξιών στην κατηγορία της Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζει η μητρική εταιρία ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΠΟ FAO-FEAP

3.1 Η ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΩΣ ΑΔΥΝΑΜΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΛΟΓΩ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Από τις ιχθυοκαλλιέργειες φαίνεται να ξεκινά το μεγάλο ξεκαθάρισμα των υπερδανεισμένων επιχειρήσεων, καθώς, σύμφωνα με συγκλίνουσες πληροφορίες, πιστώτριες τράπεζες του κλάδου επέδωσαν στους ψαράδες τελεσίγραφο, το οποίο τους καλεί πρακτικά να βάλουν λεφτά ή να παραδώσουν τη διοίκηση.

Μετά από ζυμώσεις μηνών, κάποιες πιστώτριες τράπεζες στον συγκεκριμένο κλάδο αποφάσισαν να ευθυγραμμίσουν τις κινήσεις τους, στέλνοντας ένα ηχηρό σήμα σε επιχειρηματίες και στην αγορά ότι έρχονται συμφωνίες. Η απόφαση να ξεκινήσουν από τις ιχθυοκαλλιέργειες είναι αρκούντως συμβολική.

Πρόκειται για έναν από τους πλέον εξαγωγικούς, αλλά και προβληματικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Μόνο τα δάνεια των τριών μεγάλων εισηγμένων (Νηρέυς, Σελόντα, Δίας) πλησιάζουν τα 540 εκατ. ευρώ, ενώ τα EBITDA κινούνται, λόγω και έκτακτων παραγόντων (αποτίμηση αποθεμάτων) σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα ή είναι αρνητικά.

Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, οι διοικήσεις ορισμένων τραπεζών αποφάσισαν από κοινού να θέσουν σε κίνηση

την αναδιάρθρωση των εταιρειών Δίας, Σελόντα και Νηρέυς, διακόπτοντας κάθε χρηματοδότηση και ζητώντας από τους βασικούς μετόχους είτε να βάλουν λεφτά και να στηρίξουν τις επιχειρήσεις, είτε να παραδώσουν τη διοίκηση. Για να δώσουν, μάλιστα, έμφαση στο τελεσίγραφο κάποιες εξ αυτών επέλεξαν η σχετική απόφαση να εγκριθεί και από το διοικητικό τους συμβούλιο. (Απρίλιος 2015)

Στόχος των τραπεζών είναι να πάρουν στα χέρια τους την αναδιάρθρωση του κλάδου, η οποία καθυστερεί εδώ και χρόνια, πιέζοντας αρχικά τους μετόχους να βάλουν ή να βρουν λεφτά και αποκτώντας εν συνεχεία τον έλεγχο των εταιρειών, αφού βέβαια έχουν λύσει τον δύσκολο γρίφο του ποιος θα τρέξει τις εταιρείες.

Παρότι τα ίδια στελέχη σημειώνουν ότι η απόφαση των τραπεζών γνωστοποιήθηκε ήδη στις διοικήσεις των επιχειρήσεων του κλάδου, η ύπαρξη επιστολής δεν επιβεβαιώνεται από την πλευρά των «ψαράδων». Κύκλοι προσκείμενοι στις εταιρείες αρνούνται ότι έχουν λάβει σχετική επιστολή, σημειώνουν πάντως με νόημα πως «δεν χρειάζεται κανένα έγγραφο για να κινηθεί η διαδικασία μετοχοποίησης δανείων. Οι τράπεζες δηλώνουν έτοιμες να προχωρήσουν σε μετοχοποιήσεις δανείων ακόμη και χωρίς να επέλθουν τροποποιήσεις στο υφιστάμενο πλαίσιο της προπρωχευτικής διαδικασίας.

Ο μοχλός πίεσης των μετοχοδανείων

Ο κλάδος των ιχθυοκαλλιεργειών ενδείκνυται για την έναρξη της αναδιάρθρωσης καθώς τα πιστωτικά ιδρύματα (Εθνική, Πειραιώς, Eurobank, Alpha) έχουν ήδη ως ενέχυρο το 42,79% του μετοχικού κεφαλαίου της Δίας και το 21,09% του μετοχικού κεφαλαίου της

Σελόντα. Ταυτόχρονα υπάρχουν προσωπικά μετοχοδάνεια των βασικών μετόχων.

Τα δάνεια με ενέχυρο τίτλους των εταιρειών αποτελούν ισχυρό μοχλό πίεσης για τις τράπεζες, καθώς τους επιτρέπει με γρήγορες διαδικασίες να αποκτήσουν τον έλεγχο των παραπάνω ποσοστών, εφόσον υπάρχουν οι προϋποθέσεις να καταστούν άμεσα απαιτητά. Ταυτόχρονα, με δεδομένο ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν ισχυρό πρόβλημα ρευστότητας, η διακοπή χρηματοδότησης που αποφάσισαν οι τράπεζες ενδέχεται να αποδειχθεί μαζούκας καθώς απειλεί τους μεγάλους των ιχθυοκαλλιιεργειών με εμφάνιση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο.

Σύμφωνα με τραπεζικούς κύκλους, η εισηγμένη βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τις πιστώτριες τράπεζες προκειμένου να βρεθεί μια συμβιβαστική λύση σε ό,τι αφορά τη ρύθμιση των υποχρεώσεών της. Από την άλλη πλευρά, ανώτατα στελέχη της Σελόντα υποστηρίζουν ότι η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει ταμειακό πρόβλημα. Τα ίδια στελέχη ανέφεραν ότι η εταιρεία έχει καταθέσει στις τράπεζες το business plan το οποίο ελέγχεται από την Ernst & Young

Τι επιδιώκουν οι τράπεζες

Το τελεσίγραφο στοχεύει, σύμφωνα με τραπεζικές πηγές, σε πρώτη φάση να κινητοποιήσει τους επιχειρηματίες να βρουν λεφτά ή στρατηγικό επενδυτή πρόθυμο να βάλει λεφτά. Και από τις μέχρι τώρα ενδείξεις η παραπάνω τακτική ενδέχεται να αποδειχθεί αποτελεσματική για κάποιες περιπτώσεις. Αν δεν βρεθούν κεφάλαια για να καλυφθούν οι απαραίτητες αυξήσεις κεφαλαίου, οι τράπεζες θα κινήσουν τις διαδικασίες μετοχοποίησης δανείων για να αποκτήσουν τον πλήρη έλεγχο. Πρόκειται όμως για μια διαδικασία χρονοβόρα στην περίπτωση που δεν γίνει με συναίνεση των υφιστάμενων μετόχων.

Ακόμη μεγαλύτερο πρόβλημα για τους τραπεζίτες θα αποτελέσει το management των εταιρειών εφόσον εκπαραθυρώσουν τις υφιστάμενες διοικήσεις. Με δεδομένο ότι κανείς τραπεζίτης δεν ξέρει να κάνει τον ψαρά θα πρέπει πριν ολοκληρώσουν τις σχετικές διαδικασίες να έχουν βρει managers ή εταιρείες που να ενδιαφέρονται να αναλάβουν τη διοίκηση συγκεκριμένων μονάδων. Πέραν αυτού, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι ορισμένοι από τους βασικούς μετόχους θα παραδώσουν τα ηνία χωρίς αντιδράσεις, αν δεν έχουν προηγηθεί συγκεκριμένες διαδικασίες.

Αναμφίβολα τυχόν απότομη διακοπή της ρευστότητας είναι ισχυρότατος μοχλός πίεσης. Και η άλλη πλευρά, όμως, γνωρίζει ότι αν καταρρεύσουν οι εταιρείες το μεγαλύτερο μέρος της ζημίας θα το χρεωθούν τελικά οι πιστωτές, δηλαδή οι τράπεζες, αφού θα μειωθεί κατακόρυφα η αξία των περιουσιακών στοιχείων μέσω των οποίων έχουν διασφαλιστεί, τουλάχιστον ως έναν βαθμό, τα δάνεια.

3.2 ΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΣ-ΣΕΛΟΝΤΑ-ΝΗΡΕΥΣ

Μηδενικά σχεδόν ίδια κεφάλαια και οφειλόμενα τραπεζικά και άλλα κεφάλαια τρίτων της τάξεως των 440 εκατ. ευρώ, αλλά και περίπου 100 ιχθυοπαραγωγικές και συναφείς μεταποιητικές, συσκευαστικές και εμπορικές μονάδες, που το 2013 απέδωσαν ετήσια έσοδα λίγο μεγαλύτερα από το ήμισυ των απασχολουμένων

κεφαλαίων, ύψους 232,8 εκατ. ευρώ, αρνητικές λειτουργικές ταμειακές ροές και καθαρές ζημιές 37,8 εκατ. ευρώ. Αυτά θα διαθέτει μόνο, σε πρώτη φάση, η νέα εταιρεία με την επωνυμία Σελόντα Ιχθυοκαλλιέργειες.

Ο λόγος γίνεται για την εταιρεία-καρπό της συγχώνευσης που προωθούν μεταξύ τους οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών επιχειρήσεις Ιχθυοτροφεία Σελόντα και Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες, στο πλαίσιο μιας βίαιης, αναγκαστικής αναδιάρθρωσης με απρόβλεπτες συνέπειες, που εξελίσσεται στην ελληνική και την παγκόσμια ιχθυοκαλλιεργητική βιομηχανία. Η πρώτη, σαφώς ισχυρότερη άλλωστε με βάση τα ταμεία της, αναλαμβάνει στο νέο σχήμα τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου, ενώ η δεύτερη αποκτά την προεδρία του. Ωστόσο δεν θα πρέπει να αποκλειστούν μικρές ή μεγαλύτερες αλλαγές στη δομή και τη διοικητική πυραμίδα του, επιβεβλημένες από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα που καλείται εσπευσμένως να το συνδράμει ή να του βρει νέους συνεταίρους, παρέχοντάς τους εγγυήσεις υποστήριξης.

Δύο χρόνια μετά την πρώτη ανακοίνωση για τη μεταξύ τους συγχώνευση η οποία όμως δεν προχώρησε ποτέ, η Σελόντα και η Δίας επιβεβαίωσαν στο Χρηματιστήριο την ύπαρξη εκ νέου συζητήσεων μεταξύ τους με αντικείμενο και πάλι τη συγχώνευσή τους. Από τον Απρίλιο του 2013, βεβαίως, έχουν αλλάξει πολύ οι συνθήκες, καθώς η μεν Σελόντα, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης των χρεών της, θα ανήκει σε ποσοστό 82% στις τράπεζες, η δε Δίας βρίσκεται υπό καθεστώς προστασίας από τους πιστωτές της, αναμένοντας την έκδοση της απόφασης για την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Οι παράγοντες του κλάδου εκτιμούν ότι η συγχώνευση διά απορρόφησης της Δίας από τη Σελόντα θα είναι το πρώτο βήμα για την επόμενη συγχώνευση, αυτή με τον Νηρέα, η οποία θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός «εθνικού πρωταθλητή» στον κλάδο των ιχθυοκαλλιιεργειών με δυνητικό τζίρο άνω των 400 εκατ. ευρώ. Με αφορμή σχετικά δημοσιεύματα ξένης ιστοσελίδας, τα οποία αναπαρήχθησαν και από ελληνικά ΜΜΕ, η Δίας Ιχθυοκαλλιιεργειες εξέδωσε ανακοίνωση στο Χρηματιστήριο Αθηνών στην οποία αναφέρεται ότι «η διοίκηση της εταιρείας βρίσκεται σε συνεχείς συζητήσεις με τις δανείστριες τράπεζες, τους πιστωτές και προμηθευτές της -μεταξύ των οποίων και η εταιρεία Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ- με σκοπό την αναδιάρθρωση του χρέους της και την εξυγίανσή της. Οι σχετικές συζητήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί και χωρίς να έχουν καταλήξει σε μία οριστική συμφωνία».

Η Σελόντα από την πλευρά της, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ανέφερε ότι «βρίσκεται σε συζητήσεις με τη Δίας Ιχθυοκαλλιιεργειες ΑΒΕΕ και τους πιστωτές αυτής, σχετικά με τα σχέδια αναδιάρθρωσης του χρέους και εξυγίανσης της τελευταίας, χωρίς όμως αυτές οι συζητήσεις να έχουν οριστικοποιηθεί». Οι πληροφορίες λένε ότι ήδη η συμφωνία για τη διαδικασία της χρηματοδότησής της, καθώς και τη διοίκηση της νέας εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση έχει ήδη κλείσει σε συνεργασία φυσικά με τις τράπεζες.

Υπενθυμίζεται ότι Σελόντα και Δίας είχαν ανακοινώσει στις 4 Απριλίου 2013 την υπογραφή μνημονίου κατανόησης με αντικείμενο τη συγχώνευσή τους. Ωστόσο, το Σεπτέμβριου 2013 η Δίας έκανε

αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 99, γεγονός που έβαλε επί της ουσίας τέλος στη διαδικασία. Το σχέδιο φαίνεται ότι επανέρχεται στο τραπέζι, αυτή τη φορά από τους πιστωτές των εταιρειών, ήτοι τις τέσσερις συστημένες τράπεζες, οι οποίες μετά την αναδιάρθρωση στη Σελόντα, ετοιμάζονται να ξεκινήσουν την αναδιάρθρωση της Νηρέυς, όπου σε πρώτη φάση θα αποκτήσουν το 75% αυτής.

Οι τράπεζες, άλλωστε, οι οποίες μετά τη Σελόντα θα αναλάβουν και το 75% τουλάχιστον του Νηρέα, δεν επιθυμούν σε βάθος χρόνου να διατηρούν στο χαρτοφυλάκιό τους επιχειρήσεις άσχετες με το βασικό τους αντικείμενο. Ετσι, όταν εξυγιανθεί ο κλάδος είναι αυτές που θα προωθήσουν τις συγχωνεύσεις, των μεγαλύτερων τουλάχιστον εταιρειών, ή την πώλησή τους σε στρατηγικούς επενδυτές που ήδη φέρεται να έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον.

Όπως σημειώνει η Σελόντα σε ανακοίνωσή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μετά και την κεφαλαιοποίηση των δανείων, η εταιρεία και ο όμιλος έχουν θετικά ίδια κεφάλαια 14,3 και 23 εκατ. ευρώ, αντιστοίχως. Επιπλέον, η εκταμίευση των ομολογιακών δανείων έγινε στις 27/3/2015. Ως αποτέλεσμα της εν λόγω συμφωνίας, το ποσό των αναχρηματοδοτημένων δανείων που έως τις 30/9/2014 απεικονιζόταν στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μεταφέρθηκε στις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, καθότι τα εν λόγω νέα ομολογιακά παρέχουν περίοδο χάριτος αποπληρωμής που ανέρχεται σε χρονική περίοδο μεγαλύτερη από ένα έτος. Με βάση τα ανωτέρω η εταιρεία δεν έχει ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Τέλος, ο όμιλος και η εταιρεία κατά την 31/12/2014 παρουσιάζουν θετικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς τα κυκλοφορούντα

στοιχεία του ενεργητικού υπερβαίνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά 53,7 εκατ. ευρώ και 33,9 εκατ. ευρώ, αντιστοίχως.

Το νέο σχήμα, που προσδοκά σημαντικές «οικονομίες κλίμακας», υπολογίζεται ότι θα αποσπά, υπό κανονικές συνθήκες, μερίδιο της τάξεως του 30%, αν όχι περισσότερο, των εσόδων ολόκληρου του ελληνικού κλάδου, με μερίδιο περίπου 15% στη διεθνή αγορά τσιπούρας και λαβρακιού από ιχθυοκαλλιέργεια.

Αθροιστικά, οι δύο υπό συγχώνευση επιχειρήσεις το 2013 σε ενοποιημένη βάση παρουσίασαν :

- Πωλήσεις 232,78 εκατ. ευρώ (133,72 εκατ. ευρώ η Ιχθυοτροφεία Σελόντα και 99,06 εκατ. ευρώ η Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες), εκ των οποίων 54,26 εκατ. ευρώ (23,3%) στην Ελλάδα και 178,52 εκατ. ευρώ (76,7%) στο εξωτερικό.
- Μεικτά κέρδη 36,52 εκατ. ευρώ (15,7% των πωλήσεων), ζημιές προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων 15,31 εκατ. ευρώ (-6,6% των πωλήσεων), ζημιές προ φόρων και τόκων 18,12 εκατ. ευρώ (-7,8% των πωλήσεων), ζημιές προ φόρων 28,06 εκατ. ευρώ (-12,05% των πωλήσεων), καθαρές ζημιές προ δικαιωμάτων μειοψηφίας 24,76 εκατ. ευρώ (-10,6% των πωλήσεων) και καθαρές ζημιές μετά την αφαίρεση των δικαιωμάτων μειοψηφίας 23,53 εκατ. ευρώ, με το μεγαλύτερο μέρος των αρνητικών αποτελεσμάτων να αντιστοιχεί στη μικρότερη των δύο συνεννοημένων επιχειρήσεων.
- Αρνητικές καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 11,86 εκατ. ευρώ.
- Συνολικά κεφάλαια και περιουσιακά στοιχεία 440,72 εκατ. ευρώ, με ίδια κεφάλαια μόλις 0,12 εκατ. ευρώ (αρνητικά κατά

7,74 εκατ. ευρώ αν αφαιρεθούν τα ίδια κεφάλαια τρίτων) και ξένα κεφάλαια/υποχρεώσεις 440,60 εκατ. ευρώ, τα οποία αναλύονται σε 362,55 εκατ. ευρώ βραχυπρόθεσμα αποδοτέα και 78,05 εκατ. μακροπρόθεσμα αποδοτέα.

- Κυκλοφορούν ενεργητικό, το οποίο υπολείπεται των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά 57,93 εκατ. ευρώ όσον αφορά τη Δίας και τις υπερβαίνει κατά 27,16 εκατ. ευρώ όσον αφορά την απορροφημένη από αυτήν, έτερη εταιρεία, οι δανειακές υποχρεώσεις της οποίας, όπως η ίδια αναφέρει, ανά πάσα στιγμή «δύνανται να καταστούν ληξιπρόθεσμες και απαιτητές», ενώ ο δείκτης της άμεσης ρευστότητάς της επιδεινώθηκε σε 0,35.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη των τριών μεγαλύτερων εταιρειών ιχθυοκαλλιεργειών

Ποσά σε εκατ. ευρώ

ΠΗΓΗ: Δημοσιευμένα οικονομικά 2014 για τη Σελόντα και τον Νηρέα. Τα στοιχεία για τη ΔΙΑΣ Ιχθυοκαλλιεργειές αφορούν το 2013.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΝΗ

Πίνακας 3: Οικονομικά μεγέθη εταιριών

- Μείωση των θέσεων εργασίας στις δύο μητρικές εταιρείες και στις θυγατρικές τους σε σχεδόν 100 μονάδες σε περισσότερους από δέκα νομούς ανά την Ελλάδα (Αττική, Κορινθία, Αργολίδα, Αρκαδία, Εύβοια, Θεσπρωτία, Φωκίδα, Αιτωλοακαρνανία, Βοιωτία, Δωδεκάνησο, Φθιώτιδα κ.ά.), στην Τουρκία, στην Ισπανία και στη Βρετανία σε 1.435 από περίπου 1.600, σε συγκρίσιμη βάση, με παράλληλη μείωση των δαπανών για μισθούς και ημερομίσθια, μεταξύ άλλων με απόφαση από τον Μάιο του 2012 για πτώση τους κατά 10% στη μία εκ των δύο εταιρειών.

Οι υψηλές ζημιές συμπεριλαμβάνουν επιβαρύνσεις πολλών εκατομμυρίων ευρώ από απομείωση αξίας θυγατρικών και παγίων, απαξίωση αποθεμάτων λόγω σημαντικών αστοχιών στην παραγωγική διαδικασία σε ορισμένες μονάδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και από αυξημένες προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

Η συγκέντρωση του κλάδου στην Ελλάδα ξεκίνησε, βέβαια, πολλά χρόνια πριν, με αδιάκοπες εξαγορές, συγχωνεύσεις και απορροφήσεις. Η συγχώνευση όμως των εταιρειών Ιχθυοτροφεία Σελόντα και Δίας Ιχθυοκαλλιέργειες, που δημιουργεί τη μεγαλύτερη βάση των περυσινών πωλήσεων επιχείρηση του κλάδου, αφού αυτές της Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες το 2013 ήταν κατά 13,2% χαμηλότερες του αθροίσματος των δικών τους (202,16 εκατ. ευρώ), είναι το πρώτο μεγάλο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση μετά το ξέσπασμα της κρίσης, από το 2008. Επίσης, είναι το πρώτο που θέτει υπό αμφισβήτηση την κυριαρχία των ελληνικών κεφαλαίων στον τομέα.

3.3 ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Κερδίζουν έδαφος οι ιχθυοκαλλιέργειες που ανεβάζουν την Ελλάδα στις πρώτες θέσεις των πωλήσεων στο εξωτερικό με κέρδος 400 εκατ. ευρώ ετησίως. Ο κλάδος των ιχθυοκαλλιιεργειών διεκδικεί τα πρωτεία στις ελληνικές εξαγωγές που για τρίτη συνεχή χρονιά προβλέπεται να σημειώσουν ρεκόρ.

Η πρόβλεψη για την πορεία συνολικά των εξαγωγών είναι ότι θα παρουσιάσουν αύξηση της τάξης του 4% - 5%, σε σχέση με το 2013. Δεν αποκλείεται, όμως, όπως και πέρσι να διαψευστούμε και τελικώς να έχουμε διπλασιασμό του ποσοστού της πρόβλεψης. Τη χρονιά που πέρασε η αξία των ελληνικών εξαγωγών διαμορφώθηκε στα 24,5 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας άνοδο 10%

Ο πρόεδρος του ΟΠΕ με σκοπό να παρουσιάσει το πρόγραμμα προώθησης και προβολής του κλάδου των ιχθυοκαλλιιεργειών, έκανε λόγο και για ραγδαία μείωση των εισαγωγών γεγονός που συνδυαστικά έχει προφανή οφέλη για την ελληνική οικονομία και την απασχόληση. Με νέα προϊόντα ο κλάδος της υδατοκαλλιιεργειας ετοιμάζεται να μπει σε νέες αγορές, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη θέση του και στην εγχώρια Αγορά. Κάθε εβδομάδα με όλα τα μεταφορικά μέσα, εξάγονται από την Ελλάδα 2.000 τόνοι ψαριών από ιχθυοκαλλιιεργειες με προορισμό 30 χώρες του εξωτερικού και από αυτά το 98% είναι τσιπούρα και λαβράκι, είπε ο εκπρόσωπος του ΣΕΘ Β. Σάντμπορω, προσθέτοντας ότι και το 2014, όπως και πρόπερσι, αναμένεται νέα αύξηση των εξαγωγών του κλάδου κατά σχεδόν 5%.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του κλάδου διαμορφώνεται σήμερα στα περίπου 800 εκ. ευρώ, απαρτίζεται από 65 επιχειρήσεις, που

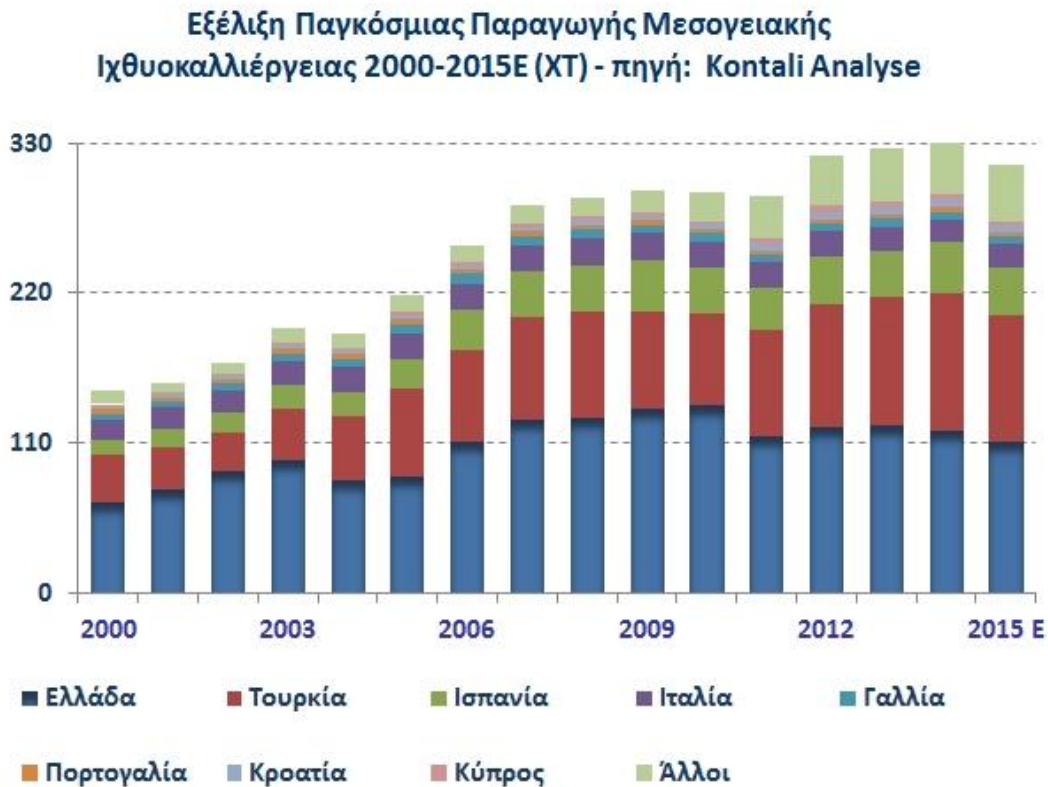
διατηρούν 328 άδειες σε λειτουργία, έχουν υλοποιήσει επενδύσεις ύψους 740 εκ. ευρώ και απασχολούν άμεσα και έμμεσα συνολικά 18.000 εργαζόμενους συνδράμοντας με ποσοστό 0,4% στο ΑΕΠ της χώρας.

Λίγο καλύτερα ήταν τα πράγματα για τα ελληνικά προϊόντα στην ιταλική αγορά που αποτελεί και τη βασικότερη για τις ελληνικές εταιρείες. Οι εξαγωγές ψαριών προς την Ιταλία το 2014 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το 2013 και μάλιστα τα προϊόντα πωλήθηκαν σε υψηλότερες τιμές. Παράλληλα, ο καλύτερος πελάτης για τα προϊόντα του κλάδου είναι η ιταλική αγορά, η οποία απορροφά 44.000 τόνους, τη στιγμή που η ελληνική καταναλώνει μόλις 21.000 τόνους και ακολουθούν η ισπανική με 14.000 τόνους, η Γαλλία με 11.000 τόνους, και οι Πορτογαλία και Αγγλία με 6.000 τόνους έκαστη. Μεγαλύτερος ανταγωνιστής για τα ψάρια θαλασσοκαλλιέργειας, είναι η Τουρκία που εισέρχεται δυνατά στην αγορά, με παραγωγή που το 2013 έφτασε τις 90.000 τόνους.

Η Ελλάδα είναι η βασική χώρα παραγωγός μεσογειακών ψαριών και διατηρεί μερίδιο περίπου στο 40% της παγκόσμιας παραγωγής. Η Τουρκία παράγει περισσότερο από 30% της παραγωγής, ενώ η παραγωγή του υπόλοιπου 30% σε άλλες μεσογειακές χώρες.

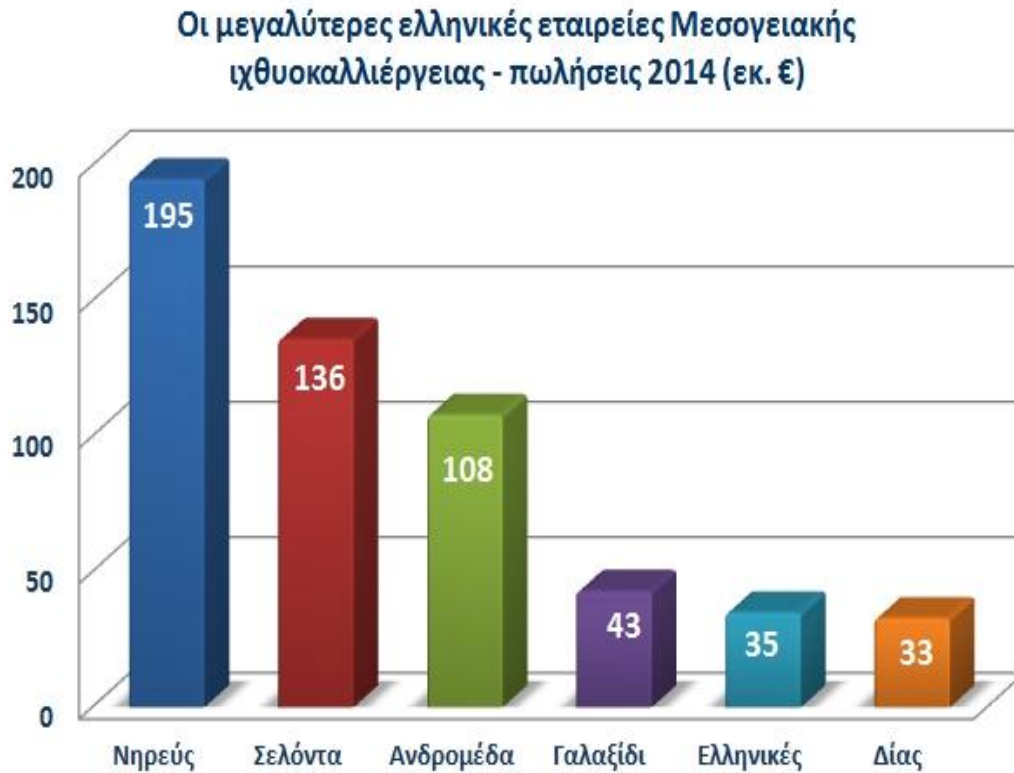
Παρατίθεται η εξέλιξη της παραγωγής ανά χώρα από το 2000 έως σήμερα.

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη παραγωγής ιχθυοκαλλιέργειας

Στον Ελληνικό κλάδο ιχθυοκαλλιέργειας δραστηριοποιούνται περίπου 100 εταιρίες με τζίρο μεγαλύτερο από 600 εκ. ευρώ που απασχολούν 10 χιλιάδες εργαζόμενους σε περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα. Τα 2/3 του τζίρου πραγματοποιούνται από τις 3 μεγαλύτερες εταιρίες, ενώ η συνολική θαλάσσια έκταση για τις εγκαταστάσεις τους είναι 7,8 χλμ².

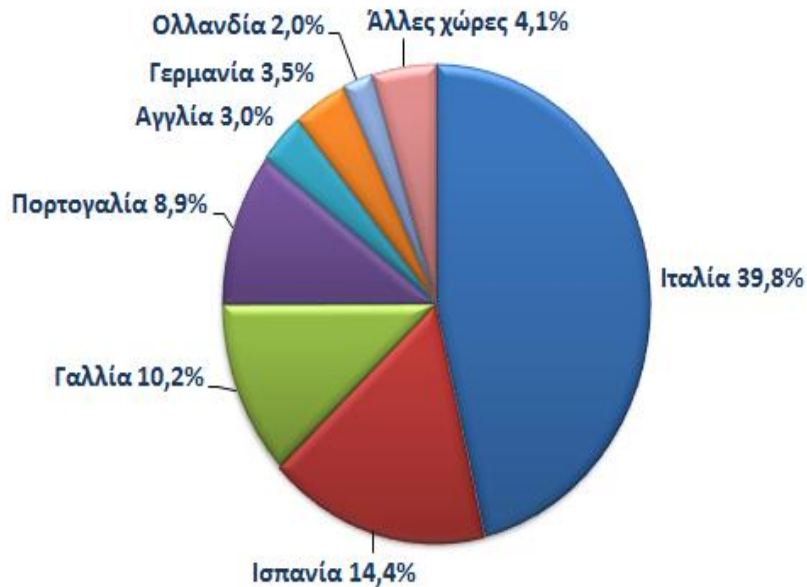
Διάγραμμα 2: Πωλήσεις μεγαλύτερων ιχθυοκαλλιεργειών

Ο κλάδος συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων εξαγωγικών δυνάμεων της χώρας και το 80% της συνολικής παραγωγής εξάγεται, με κύρια κατεύθυνση την Ευρώπη.

Διάγραμμα 3:Εξαγωγές τσιπούρας λαβρακιού 2014

**Εξαγωγές Ελληνικής Παραγωγής Τσιπούρας - Λαβρακιού 2014
(ποσότητα φρέσκου ολόκληρου ψαριού) πηγή: Kontali Analyse**

Ο κλάδος της ιχθυοκαλλιέργειας καλύπτει μόλις το 0,2% του εγχώριου προϊόντος, αλλά οι εξαγωγές του καλύπτουν το 3% των εξαγωγών της χώρας και το 12% των εξαγωγών του πρωτογενούς τομέα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το 2014 οι εξαγωγές ψαριών κατέλαβαν την τρίτη θέση στις εξαγωγές ελληνικών αγροτικών προϊόντων.

3.4 Η ΠΡΩΤΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Την πρώτη θέση στην παραγωγή λαβρακίου ιχθυοκαλλιέργειας κατέχει πλέον η Τουρκία, αφήνοντας στη δεύτερη θέση την Ελλάδα, ενώ διεκδικεί πλέον με αξιώσεις την πρωτιά και στην παραγωγή τσιπούρας. Παράλληλα, αυξάνει τη διείσδυσή της στις αγορές που δραστηριοποιούνται και οι ελληνικές εταιρείες, διπλασιάζοντας τη χρονιά που πέρασε τις εξαγωγές της προς το Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ. Το ρωσικό εμπάργκο εξάλλου αξιοποιήθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τους Τούρκους, καθώς, μετά τον αποκλεισμό των ελληνικών ψαριών, έμειναν οι μοναδικοί προμηθευτές αυτής της τεράστιας αγοράς σε τσιπούρα και λαβράκι.

Το μόνο παρήγορο στοιχείο είναι ότι σύμφωνα με τις πρώτες ενδείξεις από την αγορά για το 2015, οι Τούρκοι παραγωγοί επικεντρώνονται πλέον περισσότερο στην αύξηση των περιθωρίων κέρδους και για τον λόγο αυτό δεν διαθέτουν τα προϊόντα τους σε ιδιαίτερος χαμηλές τιμές.

Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκθεση του FAO Globefish οι εισαγωγές ελληνικών ψαριών στο Ηνωμένο Βασίλειο, κυρίως της τσιπούρας, μειώθηκαν δραματικά το 2014, ενώ την ίδια ώρα οι εισαγωγές από Τουρκία υπερδιπλασιάστηκαν. Ανάλογη ήταν η εξέλιξη στην αγορά των ΗΠΑ. Τα ελληνικά ψάρια συνεχίζουν να έχουν την πρωτιά, όμως οι εισαγωγές από την Τουρκία επίσης υπερδιπλασιάστηκαν τη χρονιά που πέρασε, καθώς, όπως

επισημαίνουν Έλληνες επιχειρηματίες του κλάδου, τα τουρκικά ψάρια μεταφέρονται με πολύ χαμηλότερο κόστος στις ξένες αγορές. Η Ελλάδα το α' τρίμηνο του 2014 εξήγαγε συνολικά 11.100 τόνους τσιπούρας και 6.500 τόνους λαβρακίου, ενώ η Τουρκία 5.300 και 4.900 τόνους αντιστοίχως. Μπορεί η Ελλάδα να παραμένει ακόμη ηγέτιδα δύναμη, όμως σταδιακά υποχωρεί, με τις εξαγωγές της Τουρκίας να ακολουθούν την αντίστροφη πορεία. Το 2010 οι ελληνικές εξαγωγές (α' τρίμηνο του έτους) σε τσιπούρα και λαβράκι ανέρχονταν συνολικά σε 22.400 τόνους έναντι 17.600 πέρυσι, ενώ οι τουρκικές από 5.500 τόνους το 2010 ξεπέρασαν τους 8.000 τόνους και πλησιάζουν τους 10.000.

Φαινομενικά η Ελλάδα είναι ακόμη ο βασικός προμηθευτής της βρετανικής αγοράς σε λαβράκι και το πρώτο τρίμηνο του 2014 εξήχθησαν 700 τόνοι. Εάν ωστόσο στις εισαγωγές που κάνει το Ηνωμένο Βασίλειο από Τουρκία προστεθούν και αυτές από Ολλανδία (πρόκειται για τουρκικά προϊόντα που εξάγονται στην Ολλανδία και από εκεί επανεξάγονται στη Βρετανία), τότε τα τουρκικά προϊόντα είναι αυτά που κυριαρχούν πλέον, καθώς οι εξαγόμενες ποσότητες ανήλθαν σε 800 τόνους.

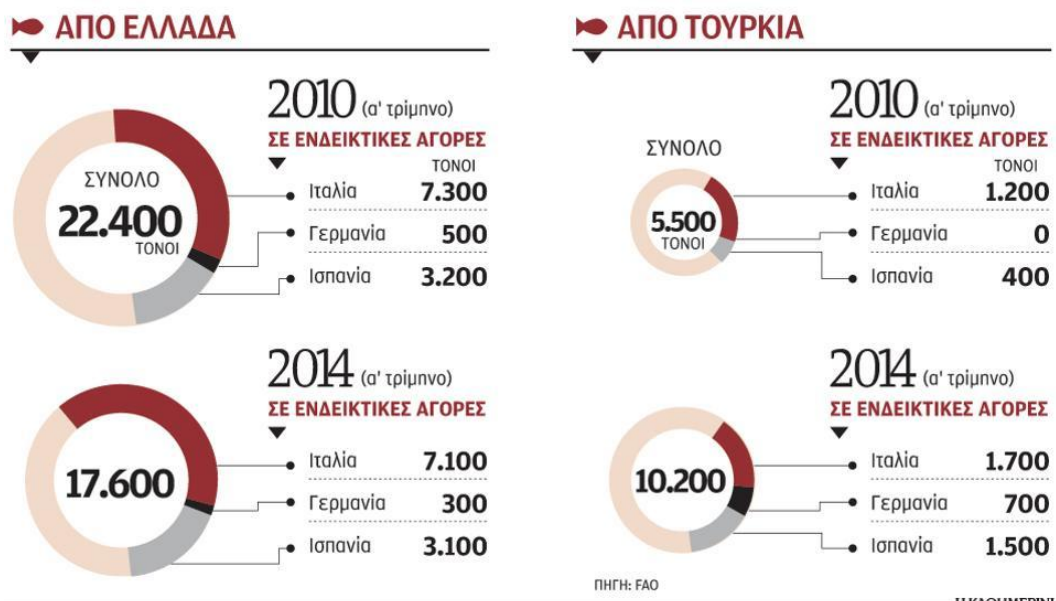
Υποχώρηση των ελληνικών ψαριών παρατηρήθηκε και στην Ισπανία. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης το μερίδιο των ελληνικών ψαριών (τσιπούρα και λαβράκι) στην ισπανική αγορά ήταν 73% το 2012, για να μειωθεί δύο χρόνια μετά σε 54%. Τα τουρκικά ψάρια, από την άλλη, έχουν μερίδιο στην ισπανική αγορά περίπου 29% από μόλις 18% το 2012. Αυξανόμενη εξάλλου ζήτηση για τα εισαγόμενα από την Τουρκία ψάρια, λόγω του

γεγονότος ότι είναι φθηνότερα, παρατηρήθηκε και στη Γερμανία.

Το μυστικό της επιτυχίας για τον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας στη γείτονα συνίσταται, σύμφωνα με την έκθεση του FAO Globefish σε δύο παράγοντες: πρώτον, οι κυριότεροι ανταγωνιστές των τουρκικών εταιρειών, οι ελληνικές βρίσκονται, ως γνωστόν, είτε στο στάδιο της πτώχευσης είτε στο στάδιο της αναδιάρθρωσης των χρεών. Δεύτερον, στις τουρκικές εταιρείες ιχθυοκαλλιέργειας, πέραν των σημαντικών επενδύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, δίνονται και κρατικές επιχορηγήσεις. Το γεγονός αυτό επιτρέπει τη διάθεση των ψαριών τουρκικής προέλευσης στις ξένες αγορές σε πολύ χαμηλότερες τιμές από τα ελληνικά. Οι εξαιρετικά ανταγωνιστικές τιμές των τουρκικών ψαριών έχουν ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο για τα αντίστοιχα ελληνικά, ειδικά στις αναδυόμενες αγορές.

Πίνακας 4:Εξαγωγές τσιπούρας και λαβρακιού από Ελλάδα και Τουρκία

Εξαγωγές τσιπούρας και λαβρακιού

3.4.1 ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΑΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ FEAP

Σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία της πρόσφατης έκθεσης της ομοσπονδίας των Ευρωπαϊών παραγωγών ιχθυοκαλλιέργειας (FEAP, Federation of European Aquaculture Producers) σχετικά με την παραγωγή ψαριών στην Ευρώπη την περίοδο 2004-2013.

Σύμφωνα με κύκλους της αγοράς, η συγκεκριμένη έκθεση θεωρείται αρκετά αξιόπιστη γιατί παίρνει τα στοιχεία κατευθείαν από τις εγχώριες ενώσεις των παραγωγών (για την Ελλάδα από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Θαλασσοκαλλιιεργειών).

Η Ελλάδα (σε αντίθεση με πολλά που γράφτηκαν και ακούστηκαν και γενικότερα σε αντίθεση με την επικρατούσα αντίληψη) το 2013 παρέμεινε στην πρώτη θέση στην Ευρώπη, αφήνοντας πίσω της την Τουρκία.

Συγκεκριμένα, η παραγωγή τσιπούρας διαμορφώθηκε στους 75 χιλιάδες τόνους (έναντι 41.700 τόνων της Τουρκίας). Αντίθετα, η Τουρκία είχε μεγαλύτερη παραγωγή στο λαβράκι (51.600 τόνους, έναντι 48.000 της Ελλάδας). Αθροιστικά, η Ελλάδα παρήγαγε 123.000 τόνους από τα δύο αυτά ψάρια, ενώ η Τουρκία 93.500.

Ένα δεύτερο αξιοσημείωτο στοιχείο της έκθεσης είναι ότι το 2013 αυξήθηκε η παραγωγή σε τσιπούρα και λαβράκι στην Ελλάδα (48.000 από 41.500 τόνους στο λαβράκι το 2012, 75.000 από 72.000 τόνους τσιπούρας το 2012), ενώ αντίθετα η αντίστοιχη παραγωγή της

Τουρκίας μειώθηκε (51.600 από 65.512 τόνοι στο λαβράκι το 2012, 41.700 από 30.743 τόνους τσιπούρας το 2012).

Στοιχεία για τη φετινή παραγωγή των δύο αυτών ψαριών δεν υπάρχουν, ωστόσο -σύμφωνα με τις ενδείξεις- η Ελλάδα θα ανεβάσει ακόμη περισσότερο την παραγωγή της, σε αντίθεση με την Τουρκία που θα τη μειώσει. Οι ενδείξεις αυτές προκύπτουν από την εξέλιξη της περυσινής παραγωγής γόνου στις δύο αυτές χώρες.

Σε ό,τι αφορά το λαβράκι, η Ελλάδα αύξησε το 2013 την παραγωγή γόνου σε σχέση με το 2012 (192.000 τόνοι από 184.000), σε αντίθεση με την Τουρκία που τη μείωσε (160.000 από 205.000 τόνους). Στο μέτωπο της τσιπούρας, η Ελλάδα αύξησε το 2013 την παραγωγή γόνου σε σχέση με το 2012 (266.000 από 245.000 τόνους), σε αντίθεση με την Τουρκία που τη μείωσε (140.000 τόνοι από 185.000).

Σύμφωνα με παράγοντες του κλάδου, ένας πιθανός λόγος για τον οποίο οι Τούρκοι μειώνουν την παραγωγή σε τσιπούρα και λαβράκι είναι το γεγονός ότι από το καλοκαίρι του 2012 η κυβέρνηση σταμάτησε την επιδότηση της παραγωγής (επιδότηση που κυμαινόταν γύρω στα 40 λεπτά του ευρώ ανά κιλό), με αποτέλεσμα την ουσιαστική αύξηση του κόστους αυτής.

Πίνακας 5: Αύξηση παραγωγής τσιπούρας

Παραγωγή τσιπούρας στην Ευρώπη				
Χώρα	2004	2008	2012	2013
Κροατία	1.200	1.800	2.105	2.466
Κύπρος	1.356	1.600	3.121	4.444
Γαλλία	1.600	1.636	1.300	1.477
Ελλάδα	48.000	94.000	72.000	75.000
Ιταλία	9.050	9.600	8.700	8.400
Πορτογαλία	1.685	1.635	1.000	1.500
Ισπανία	13.034	23.930	19.430	16.800
Τουρκία	20.435	31.670	30.743	41.700
Σύνολο	96.360	165.871	138.399	151.787
<i>Τα ποσά σε τόνους</i>				
<i>Πηγή: Federation of European Aquaculture Producers</i>				

Πίνακας 6: Αύξηση παραγωγής λαβρακιού

Παραγωγή λαβρακιού στην Ευρώπη				
Χώρα	2004	2008	2012	2013
Κροατία	1.800	2.700	2.375	3.013
Κύπρος	698	752	1.096	1.621
Γαλλία	4.000	3.968	2.300	1.970
Ελλάδα	34.000	50.000	41.500	48.000
Ιταλία	9.700	9.800	7.200	6.800
Πορτογαλία	1.234	1.069	500	400
Ισπανία	4.700	9.840	14.270	14.700
Τουρκία	26.927	49.270	65.512	51.600
Σύνολο	83.059	127.399	134.753	128.104
<i>Τα ποσά σε τόνους</i>				
<i>Πηγή: Federation of European Aquaculture Producers</i>				

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους (επενδυτές, δανειστές, χρηματιστές, ελεγκτές κ λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων) να λάβουν σωστές αποφάσεις για την εκάστοτε επιχειρηματική μονάδα. Η πραγματική, όμως, εικόνα μιας επιχείρησης δίνεται σε συνδυασμό και με άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους ετήσιους ισολογισμούς που καταρτίζουν οι επιχειρήσεις, καθώς και σε άλλα εξωλογιστικά δεδομένα. Για τον λόγο αυτόν, οι σημειώσεις που συνοδεύουν τις λογιστικές καταστάσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών και πρέπει να μελετώνται προσεκτικά κατά την ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων μιας επιχειρηματικής μονάδας.

Έτσι, η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα μιας επιχείρησης είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες είναι ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Εκεί εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία, οι πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της, καθώς και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητές της.

Στην περίπτωση όμως που η ανάλυση γίνεται από εξωτερικούς αναλυτές, οι λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν ορισμένα μειονεκτήματα, τα οποία δυσχεραίνουν κατά πολύ το έργο τους. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται είναι πολύ συνοπτικά και ανομοιόμορφα καταταγμένα δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένας ενιαίος τύπος υποχρεωτικός για όλες τις επιχειρήσεις. Επίσης, ο χρόνος που μεσολαβεί από το τέλος της χρήσεως στην οποία αναφέρονται μέχρις ότου δημοσιευθούν στο ευρύ κοινό είναι αρκετά μακρύς.

4.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

4.2.1 ΕΤΑΙΡΙΑ «ΝΗΡΕΥΣ»

ΕΤΗ	2011	2012	2013	2014
Κύκλος εργασιών	172.849.858	172.002.378	166.364.176	158.011.965
Κέρδη/ζημιές προ φόρων	10.25.402	(16.798.894)	(88.577.207)	(8.792.250)
Κέρδη/ζημιές μετά φόρου & δικαιώματα	9.675.951	(14.383.399)	(76.699.574)	(8.498.741)
Σύνολο ενεργητικού	457.166.347	433.861.843	356.303.807	340.705.503
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	44.715.072	66.856.734	38.304.051	35.402.375
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	63.412.588	49.714.240	55.629.064	59.911.273
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	163.389.402	149.159.259	68.572.782	60.171.857

Όπως βλέπουμε η εταιρία «ΝΗΡΕΥΣ» από το έτος 2011 έως το 2014 παρουσίασε μία μικρή μείωση παρά την επιδείνωση της οικονομικής χρήσης στην Ελλάδα. Κατά την χρήση του έτους 2012 οι συνολικές πωλήσεις ανήλθαν σε 158.011.967εκ έναντι 166.364.176 το 2013, ενώ το 2012 σε 172.002.238εκ. και το 2011 172.849.858. Ομοίως μειώθηκαν και τα ίδια κεφάλαια γεγονός που αποδεικνύει ότι η εταιρία πραγματοποιεί πωλήσεις με μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων.

Ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους φανερώνει το καθαρό κέρδος που απορρέει στην επιχείρηση για κάθε ένα ευρώ πωλήσεων

που πραγματοποιεί. Είναι δηλαδή το πραγματικό ποσοστό καθαρού κέρδους με το οποίο λειτουργεί η επιχείρηση.

Παίρνοντας τον τύπο, που είναι :

$$\text{Συντελεστής καθαρού κέρδους} = \frac{\text{καθαρό κέρδος μετά φόρου}}{\text{κύκλος εργασιών}}$$

Βλέπουμε ότι κατά το έτος 2011 ο συντελεστής καθαρού κέρδους είναι 5,6%, το 2012 είναι -8,36%, το 2013 - 46,1% , ενώ κατά το 2014 είναι -5,36%. ‘Ο συντελεστής καθαρού κέρδους λοιπόν, από το 2012 και ύστερα είναι αρνητικός που σημαίνει ότι η επιχείρηση έχει ζημιά εφόσον τα έξοδα υπερβαίνουν τα έσοδα.

Το αλγεβρικό άθροισμα το οποίο είναι το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων του 2011 με το σύνολο των ζημιών του 2012 είναι 149.006.003, ομοίως του 2012 με το 2013 είναι 72.459.685 και τέλος του 2013 με το 2014 60.074.041.

4.2.2 ΕΤΑΙΡΙΑ «ΣΕΛΟΝΤΑ»

ΕΤΗ	2011	2012	2013	2014
Κύκλος εργασιών	128.704.649	133.720.096	109.016.206	117.881.262
Κέρδη/ζημιές πρό φόρων	(35.474.538)	(7.848.086)	(70.685.111)	2.063.427
Κέρδη/ζημιές μετά φόρου &δικαιώματα	(32.587.679)	(11.568.224)	(64.618.359)	3.283.494
Σύνολο ενεργητικού	169.999.346	241.056.058	185.573.645	203.074.932
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	34.794.874	2.758.955	23.720.419	119.958.611
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	37.247.034	111.178.176	129.072.968	23.614.632
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	36.846.637	24.046.401	(40.683.261)	14.253.702

Για την εταιρία «ΣΕΛΟΝΤΑ» ομοίως, ο συντελεστής καθαρού κέρδους είναι για το 2011 -27,56%,για το 2012 είναι -5,86%, για το 2013 -64,8% και για το 2014 είναι 1,75%. Αυτό σημαίνει, ότι παρότι οι πωλήσεις της εταιρίας δεν είχαν πολύ σημαντικές αυξομειώσεις, είναι μικρότερες από αυτές της πρώτης εταιρίας, καθώς και τα πρώτα τρία έτη ο συντελεστής είναι αρνητικός που σημαίνει ότι έχει ζημία, ενώ το 2014 ο συντελεστής είναι λίγο πάνω από τη μονάδα που δείχνει ότι η επιχείρηση αρχίζει να ανακάμπτει.

Το αλγεβρικό άθροισμα το οποίο είναι το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του 2011 με το σύνολο των ζημιών του 2012 είναι 25.278.413 , ομοίως του 2012 με το 2013 είναι -40.571.958 και τέλος του 2013 με το 2014 είναι -37.399.767 . Το διοικητικό συμβούλιο

υποχρεούται να συγκαλέσει μέσα σε προθεσμία έξι μηνών τη γενική συνέλευση των μετόχων που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου, όπως να περάσει στον έλεγχο των τραπεζών, με απώτερο σκοπό την πώληση ή τη συγχώνευσή της με άλλη ομοειδή επιχείρηση.

4.2.3 ΕΤΑΙΡΙΑ «ΓΑΛΛΑΞΙΔΙ»

ΕΤΗ	2011	2012	2013	2014
Κύκλος εργασιών	29.099.085	29.963.736	29.466.057	42.502.917
Κέρδη/ζημιές προ φόρων	728.378	857.432	187.545,03	551.336,87
Κέρδη/ζημιές μετά φόρου &δικαιώματα	791.131	495.043	(496.788,91)	418.894,85
Σύνολο ενεργητικού	52.272.256	49.767.065	53.558.609	59.014.598
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	3.021.643	3.001.772	3.508.294	5.232.669
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	20.708.387	18.301.408	18.888.211	18.118.632
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	15.545.909	16.054.732	15.503.534	15.902.455

Για την εταιρία «ΓΑΛΛΑΞΙΔΙ» παίρνοντας τον τύπο, βλέπουμε ότι το καθαρό περιθώριο κέρδους για το 2011 είναι 2,7%, για το 2012 είναι 1,6%, για το 2013 είναι -1,68%, ενώ για το 2014 0,98%. Παρατηρούμε ότι η εταιρία αυτή για τα 4 συναπτά έτη είναι πιο

Ανάπτυξη του κλάδου Ιχθυοκαλλιεργειών στην Ελλάδα

κερδοφόρα από τις προηγούμενες δύο, καθώς και ότι μόνο το 2013 ο δείκτης περιθωρίου κέρδους είναι αρνητικός, που σημαίνει ότι γι' αυτό το έτος η εταιρία είχε μια μικρή ζημία. Επίσης, το σύνολο ιδίων κεφαλαίων παραμένει σχεδόν σταθερό. Τέλος οι πωλήσεις τα τρία πρώτα έτη είναι σχεδόν σταθερές, ενώ το 2014 αυξάνονται κατά πολύ.

Το αλγεβρικό άθροισμα το οποίο είναι το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του 2011 με το σύνολο των ζημιών του 2012 είναι 16.040.952, ομοίως του 2012 με το 2013 είναι 15.557.943 και τέλος του 2013 με το 2014 είναι 15.922.428.

4.2.4 ΕΤΑΙΡΙΑ «ΔΙΑΣ»

ΕΤΗ	2011	2012	2013	2014
Κύκλος εργασιών	118.000.000	109.000.000	87.000.000	
Κέρδη/ζημιές προ φόρων	(18.564.789)	(23.857.234)	(59.352.214)	
Κέρδη/ζημιές μετά φόρου & δικαιώματα	(15.890.456)	(21.183.169)	(57.345.213)	
Σύνολο ενεργητικού	175.907.303	146.373.495	90.164.996	
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	25.445.251	8.510.174	4.421.994	
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	74.957.107	94.256.514	112.191.377	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	6.191.400	(15.060.155)	(74.320.295)	

Για την εταιρία «ΔΙΑΣ» παίρνοντας τον τύπο βλέπουμε ότι ο συντελεστής είναι -16,3%. κατά το έτος 2012 παίρνοντας τον τύπο βλέπουμε ότι ο συντελεστής είναι -19,4%, κατά το έτος 2013 είναι -65,9%, ενώ για το 2014 δεν έχουμε καμία πληροφορία. Όπως βλέπουμε, η εταιρία για τα έτη 2012 και 2013 έχει ζημία. Ιδίως για το 2013 ο συντελεστής είναι -65,9% που σημαίνει ότι η εταιρία αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα. Επίσης, με την πάροδο του χρόνου οι πωλήσεις οι οποίες εκφράζονται από τον κύκλο εργασιών συνεχώς μειώνονται.

Το αλγεβρικό άθροισμα το οποίο είναι το σύνολο των ίδιων κεφαλαίων του 2011 με το σύνολο των ζημιών του 2012 είναι -14.991.769, ομοίως του 2012 με το 2013 είναι -72.405.368. Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει μέσα σε προθεσμία έξι μηνών τη γενική συνέλευση των μετόχων που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου

4.2.5 ΕΤΑΙΡΙΑ «ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ»

ΕΤΗ	2011	2012	2013	2014
Κύκλος εργασιών	56.284.359	62.833.342	78.010.236	67.684.907
Κέρδη/ζημιές προ φόρων	2.628.322	(577.335)	(1.918.767)	(3.113.307)
Κέρδη/ζημιές μετά φόρου &δικαιώματα	2.354.784	(607.302)	(2.219.959)	(2.615.092)
Σύνολο ενεργητικού	90.792.484	95.348.843	105.832.741	92.895.306
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.617.615	10.960.892	3.124.400	31.299.349
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	26.685.867	22.923.804	40.223.207	13.301.180
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	29.132.234	26.148.079	23.908.929	21.262.794

Για την εταιρία «ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ» το καθαρό περιθώριο κέρδους κατά το 2011 είναι 4,18%, κατά το 2012 είναι -0,9%, το 2013 είναι -2,8%, καθώς και το 2014 είναι -3,86%. Εδώ βλέπουμε ότι το 2011 η εταιρία έχει καθαρά κέρδη ενώ από το 2012 και ύστερα έχει σχετικά μικρό ποσοστό ζημίας. Παρατηρούμε ότι, μετά την εταιρία «ΓΑΛΑΞΙΔΙ» είναι η αμέσως επόμενη εταιρία με τις μικρότερες ζημιές. Τέλος, το σύνολο ιδίων κεφαλαίων μειώνεται με το πέρασμα του χρόνου, αλλά όχι σημαντικά, ενώ οι πωλήσεις αυξάνονται το 2012 καθώς και το 2013. Το 2014 οι πωλήσεις μειώνονται ελαφρώς.

Το αλγεβρικό άθροισμα το οποίο είναι το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του 2011 με το σύνολο των ζημιών του 2012 είναι

28.524.932, ομοίως του 2012 με το 2013 είναι -23.928.120 και του 2013 με το 2014 είναι 21.293.837.

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ –ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το αρνητικό ή ζημιογόνο αποτέλεσμα είναι το σοβαρότερο στοιχείο που προκύπτει από την κακή πορεία μιας οικονομικής μονάδας. Η συνεχής αύξηση των ζημιογόνων αποτελεσμάτων οδηγούν την ανώνυμη εταιρεία, τελικά, στο νομικό θάνατο, δηλαδή στη λύση και εκκαθάρισή της. Στις οικονομικές καταστάσεις το αρνητικό αποτέλεσμα εμφανίζεται στο παθητικό του ισολογισμού και συγκεκριμένα σε μείωση των ιδίων κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, οι ζημίες (της παρούσας και των προηγούμενων χρήσεων) μειώνουν τα ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων. Η μείωση των ιδίων κεφαλαίων της ανώνυμης εταιρείας δεν μπορεί να κατέλθει κάτω από δύο όρια:

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της ανώνυμης εταιρείας δεν μπορεί να γίνει μικρότερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου.

Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει μέσα σε προθεσμία έξι μηνών τη γενική συνέλευση των μετόχων που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

4.3 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Οι προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου παραμένουν σημαντικές. Σύμφωνα με στοιχεία του FAO (2012), το 2030 θα απαιτούνται πάνω από 70 εκατ. επιπλέον τόνοι προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας (αύξηση κατά 140%) για την κάλυψη της ζήτησης. Οι προοπτικές του κλάδου ενισχύονται από την αυξανόμενη ζήτηση κυρίως από νεότερης ηλικίας νοικοκυριά, την απαγόρευση πώλησης μη απεντερωμένων αλιευμάτων σύμφωνα με τους ορισμούς της κοινοτικής νομοθεσίας, (εξέλιξη που δημιουργεί εκτεταμένες δυνατότητες ανάπτυξης στον τομέα της μεταποίησης των νωπών αλιευμάτων) και την προσδοκώμενη αύξηση των πωλήσεων λόγω της ανάπτυξης νέων αγορών σε χώρες της Βαλκανικής, της Βόρειας Ευρώπης, της Αμερικανικής ηπείρου και της Ασίας. Επιπλέον,

οι προοπτικές του κλάδου επηρεάζεται θετικά από:

- Την προβλεπόμενη δημιουργία εγκαταστάσεων υποδομής προκειμένου να υποστηριχθούν οι αλιευτικές δραστηριότητες στη θάλασσα και τις λίμνες, με παράλληλη εξέταση της προοπτικής επέκτασης των ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων εκτός των στενών πλαισίων των κόλπων και στην ανοιχτή θάλασσα.
- Τα νέα επενδυτικά προγράμματα, παράλληλα με την ανάπτυξη των εμπορικών τους δικτύων και την έρευνα για την καλλιέργεια νέων ειδών σε μια προσπάθεια προσέγγισης των διατροφικών συνηθειών των καταναλωτών. Νέα είδη ψαριών όπως το φαγκρί, η χιόνα και το μυτάκι, έχουν διεισδύσει στη

βιομηχανική παραγωγή, ενώ σημαντικά βήματα έχουν γίνει και στην καλλιέργεια γλώσσας.

- Την οικονομική υποστήριξη μέσω ενισχυμένων φορολογικών απαλλαγών σε επιχειρήσεις που επενδύουν σε εξαγωγικές δραστηριότητες.

Ο κλάδος της ιχθυοκαλλιέργειας χαρακτηρίζεται τα τελευταία χρόνια από έντονη κινητικότητα από πλευράς των επιχειρήσεων, περνώντας μια περίοδο ανακατατάξεων με εμφανή τα φαινόμενα των εξαγορών και των συγχωνεύσεων. Όπου, οι μεγάλες εταιρείες του κλάδου απορροφούν και θα συνεχίζουν να απορροφούν κυρίως αυτές που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, ακόμα και εταιρείες που τα οικονομικά τους και γενικότερα η πορεία τους είναι ομαλή. Κάτι τέτοιο εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μονοπωλιακό καθεστώς.

Παράλληλα, η υπερβάλλουσα παραγωγή και οι χαμηλές τιμές διάθεσης των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας έχουν προκαλέσει σημαντικά οικονομικά προβλήματα και μείωση της κερδοφορίας πολλών επιχειρήσεων. Οι συνθήκες αυτές έχουν οδηγήσει σε ένα κρίσιμο σημείο τον κλάδο, κατά το οποίο είναι αναπόφευκτη μια αναδιάρθρωση που ταυτόχρονα θα οδηγήσει και σε εξυγίανση.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν ευνοϊκές προοπτικές για την ιχθυοκαλλιέργεια, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε ανάκαμψη τον κλάδο, εάν συντρέξουν ορισμένες προϋποθέσεις. Αναλυτικότερα, η ποιότητα των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας, η τεχνογνωσία και εμπειρία που έχουν αναπτύξει οι ελληνικές εταιρίες, οι ευνοϊκές συνθήκες για υψηλή ζήτηση (λόγω της μείωσης των αλιευμάτων και της ποιότητας), η ισχυρή θέση της Ελλάδας στον κλάδο της

ιχθυοκαλλιιεργειας στον ευρωπαϊκό χώρο αποτελεί ισχυρή βάση για ανάκαμψη. Αναμένεται να επιβιώσουν οι μικροί παραγωγοί που θα μπορέσουν να ελέγξουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις αλλά σε συνεργασία με μεγάλες επιχειρήσεις που θα τους προμηθεύουν γόνο και τροφές και θα προαγοράζουν την παραγωγή τους. Οι μεσαίου μεγέθους θα αντιμετωπίσουν προβλήματα εφόσον δε θα μπορέσουν να εκσυγχρονιστούν άμεσα.

Τέλος, για τα επόμενα χρόνια η παραγωγή αναμένεται να συνεχίσει την ανοδική της πορεία και αυτό θα προέρχεται περισσότερο από την απόδοση των ήδη υπαρχόντων μονάδων και την επέκταση της δυναμικότητάς τους, και λιγότερο από νέες μονάδες. Βαθμιαία θα αυξηθεί και η παραγωγή νέων ειδών εκτός από την τσιπούρα και το λαβράκι. Ήδη αρκετές εταιρίες παράγουν μικρές ποσότητες νέων ειδών ή βρίσκονται σε πειραματικό στάδιο ενώ άλλες επιχειρήσεις συγκαταλέγουν στα άμεσα σχέδιά τους την παραγωγή νέων ειδών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, εκτιμάται ότι ο συνολικός όγκος παραγωγής της ιχθυοκαλλιεργητικής βιομηχανίας, παρουσίασε κατά το 2014 σταθερότητα, με ενδεχομένως οριακή κάμψη, η οποία το 2013 κατέγραψε μειωμένα έσοδα και ρεκόρ ζημιών, λόγω κάμψης των τιμών των προϊόντων και, κυρίως, λόγω έκτακτων επιβαρύνσεων και λογιστικών απομειώσεων των βιολογικών στοιχείων και άλλων στοιχείων του ενεργητικού της. Αυτά προκύπτουν από την επεξεργασία των ισολογισμών των επιχειρήσεων, μερικές από τις οποίες οφείλουν μέρος του κύκλου εργασιών τους σε άλλες, συμπληρωματικές δραστηριότητες.

Γενικότερα, κατά το 2013, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ ο όγκος παραγωγής ιχθυοκαλλιέργειών είχε αυξηθεί κατά 1,1%, ενώ η αξία του είχε μειωθεί κατά 2,4%. Επιπρόσθετα, ο τομέας το 2013 κατέγραψε διόγκωση των ζημιών του και αυξημένες κατά 14%, υψηλές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 150% των εσόδων από τη διάθεση των προϊόντων του. Η αποδοτικότητα του ενεργητικού των επιχειρήσεων του σε κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων διαμορφώθηκε σε -10,7%, έναντι 2,2% το 2012.

Οι ελληνικές ιχθυοκαλλιεργητικές βιομηχανίες ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που ασχολούνται σε μεγάλο βαθμό με τη συσκευασία των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας, σύμφωνα με τα εταιρικά τους αποτελέσματα το 2013 εξασθένησαν

ακόμη περισσότερο, καταγράφοντας μειωμένα κατά 90% ίδια κεφάλαια και δυσβάστακτη δανειακή επιβάρυνση. Ο λόγος των ξένων κεφαλαίων στο σύνολο των απασχολουμένων κεφαλαίων στον τομέα ανήλθε σε 97,9%, από 82,0% το 2013.

Οι εξελίξεις αυτές προδιαγράφουν την έξοδο σειράς επιχειρήσεων ή μέρους του παραγωγικού τους δυναμικού από την αγορά, επιχειρηματικές συγχωνεύσεις και βίαιη αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης του τομέα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΝΤΥΠΗ

1. Πάσχος Γ., (2002). Ιχθυοκαλλιέργειες Εσωτερικών Υδάτων, Ιωάννινα 2002
2. ICAP, Κλαδική Μελέτη: Ιχθυοκαλλιέργειες, 2014, Αθήνα.
3. Αριστείδης Μπελλές, Ελληνικές θαλασσοκαλλιέργειες παρόν και μέλλον, Σύνδεσμος Ελλήνων Καλλιεργητών, Συνέδριο «Προοπτικές ανάπτυξης του τομέα αλιείας 2007-2013», Αθήνα 16-16 Απριλίου του 2005
4. Καλλιόπη Καραμπάτσου – Παχάκη, Επιστημονική ερευνήτρια ΚΕΠΕ, Υδατοκαλλιέργειες Προοπτικές Ανάπτυξης, Αθήνα Νοέμβριος 1989
5. Καμαριανός Α.(1998). Υδατοκαλλιέργειες και Υδάτινο περιβάλλον. Αλιευτικά Νέα, 202:42-52
6. Γκίκας Δ., (2002). *Η Ανάλυση και οι χρήσεις των λογιστικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις: Γ. Μπένου, Αθήνα.
7. Νιάρχος Ν., (2004), Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων, Αθήνα: Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

1. <http://www.imbc.gr/fgm/gr/farmloc/index.html>: Επίσημος δικτυακός χώρος του Συνδέσμου Ελληνικού Θαλασσοκαλλιεργειών
2. <http://ec.europa.eu/fisheries/>: Επίσημος διαδικτυακός χώρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον οποίο δημοσιεύονται θέματα σχετικά με την αλιεία
3. <http://www.andromedagroup.eu/>
4. http://www.gmf-sa.gr/01_ProfileGr.htm
5. <http://www.diassa.gr>
6. <http://www.selonda.com/gr/the-industry.html>
7. <http://www.nireus.com>
8. <http://www.helfish.gr/el>
9. <http://www.grammos-sa.gr>
10. <http://www.export-co.eu/el/companies/item/435-orlias-a-e-orlias-ixthyokalliergeies-anonymi-etaireia>
11. <http://www.kirfis.eu>
12. <http://www.kathimerini.gr/810886/article/oikonomia/epixeirhseis/syzhthseis-gia-sygxwneysh-dias-ixthyokalliergeies-kai-selonta>
13. www.fao.org
14. www.aquazone.org
15. www.feap.org
16. www.euro2day.gr

